

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1[—], lanskoletne 2[—]; mesečna naročilna Din 20[—], zatlino 80[—]. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 80-70, 80-69 in 30-71

Jugoslovan

Rokopisov ne vračama. Oglas po tarifi in dogovoru.

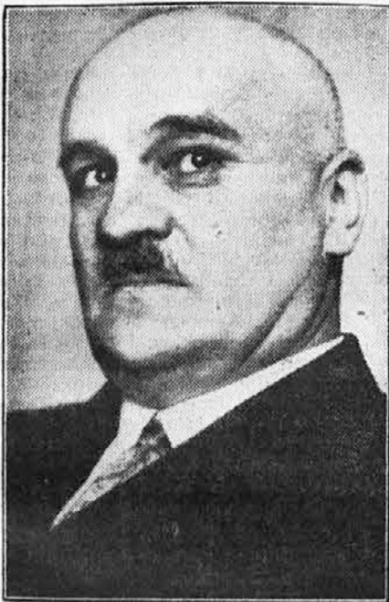
Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68.
Podružnice v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškova trg 4.
Pošt. šek. rač. Ljubljana 15.621

Št. 112

Ljubljana, nedelja, dne 17. maja 1931

Leto II.

G. Milan Nikolić,
novi ban Dunavske banovine.

Visoka romunska odlikovanja našim višjim oficirjem

Beograd, 16. maja. AA. O priliki proslave neodvisnosti Romunije in velikih vojaških svečanosti, ki jim je prisostvovala tudi vojaška delegacija naše kraljevine, je kralj Karol odlikoval vso delegacijo, in sicer šefa delegacije armijskega generala Milana Milovanovića, načelnika glavnega generalnega štaba, z redom romunske zvezde I. stopnje, divizijskega generala Petra Kostića, prvega pomočnika načelnika glavnega generalnega štaba, z redom romunske krone I. stopnje, brigadnega generala Dimitrija Živkovića, načelnika operativnega oddelka glavnega generalnega štaba, z redom romunske zvezde II. stopnje, in brigadnega generalštabnega generala Mihajla Bodija, načelnika obvestilnega oddelka glavnega generalnega štaba, z redom romunske zvezde II. stopnje.

Položaj na Romunskem

Bukarešta, 16. maja. r. Jorgin list »Neamul Romanescuc« je objavil članek, v katerem je ostro napadel občinske in oblastne svete, ki jih je uvedla vlada dr. Maniu. V tem članku dokazuje, da je treba te svete ukiniti, ker bi sicer nacionalno-kmetijska stranka, ki ima v teh svetih večino, ovirala delo vlade.

Bukarešta, 16. maja. n. Profesor Cusa in njegova »Železna liga« sta hotela izzvati nemire v nekaterih mestih. Notranji minister je izdal naredbi, da se ustavi delo »Železne lige«.

Bukarešta, 16. maja. n. »Luptac« poroča, da bo bivši vojni minister Čihovski imenovan za načelnika glavnega generalnega štaba. Sedanji načelnik Sansonovici postane poveljnik armije v Sibinju. Poveljnika orožnikov Nikolescu bodo odstavili in na njegovo mesto pride mož, ki uživa zaupanje vlade.

Vprašanje »Kreditanstalta« v Ženevi

Ženeva, 16. maja. d. Kontrolni odbor avstrijskega posojila Društva narodov je z avstrijskimi odposlanci obravnaval avstrijski predlog o izdaji zakladnih bonov, ki je potrebna zaradi ohranitve Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo. Odbor je dobil od avstrijske vlade potrebna pojasnila. Njeni predlogi so bili prav ugodno sprejeti. Odbor pripravlja pritrilno odločitev glede udeležbe banke za mednarodno izravnavo plačil. Predsednik kontrolnega odbora odide jutri s predsednikom avstrijske narodne banke dr. Reischem v Basel, da se tam z banko za mednarodno izravnavo plačil pogovori o modalitetah in se domenita o možnosti plasiranja zakladnih bonov. Kontrolni odbor se v ponedeljek vnovič sestane, da da svoj končnoveljavni pristavek k prošnji Avstrije.

Konferenca mednarodnega urada za delo

Beograd, 16. maja. AA. Odbor mednarodnega urada za delo je sklenil sklicati mednarodno konferenco, ki bo razpravljala o vprašanju izboljšanja metod dela za ugotovitev kupne moči denarja v posameznih državah. Ta konferenca bo 22. maja v Ženevi. Našo državo bo zastopal načelnik ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje Dušan Jeremić, inspektor za delo banske uprave savske banovine Ivan Vilić in uradnik ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje Postojić.

Incident med Rusijo in Finsko

Moskva, 16. maja. AA. Sovjetska vlada je vložila pri finski vladi protest, ker so dijaki demonstrirali pred sovjetskim poslaništvom v Helsinkforsu.

Gospodarska kriza pred evropsko komisijo

Razprava o carinah in brezposelnosti - Vprašanje nemško-avstrijske unije se bo obravnavalo najprej v svetu Društva narodov - Sestanek ministrov Male antante

Ženeva, 16. maja. AA. Evropski odbor je začel danes razpravo o gospodarski krizi v Evropi in brezposelnosti. Sejam prisostvujejo zastopniki Turčije, Sovjetske unije in Islandije. Briand je delegate imenovanih treh evropskih držav, ki niso članice Društva narodov, pozdravil zelo prisrčno. Nato se je začela generalna debata. Za Nemčijo je govoril zunanji minister Curtius. Dejal je, da je Nemčija izredno zainteresirana na izboljšanju razmer in zato pripravljena, da na mednarodnem polju sodeluje pri gospodarski konsolidaciji. Naglasil je vpliv, ki ga imajo vsestransko mednarodni dolgi. Naglašal je gospodarske koristi na podlagi sistema carinskih unij. Edini pot, ki vodi k rešitvi Evrope, je po Curtiusovem mnenju ta, da istočasno skleneta dve ali več držav bilateralne pogodbe in sporazume.

Ženeva, 16. maja. AA. Na snočni konferenci med Hendersonom, Briandom, Curtiusom in Grandijem je zmagovali stališče Brianda, da se vprašanje nemško-avstrijske carinske unije razpravlja najprej pred svetom Društva narodov in nato šele v odboru za evropsko unijo. O vprašanju unije bo v Svetu Društva narodov govora v ponedeljek, diskusija o carinski uniji v odboru za evropska vprašanja pa bo v torek. Tako so se ognili nevarnosti, da bi odbor za evropska vprašanja vplival na sklepe Sveta Društva narodov.

Ženeva, 16. maja. d. Na današnji seji evropskega odbora je rekel francoski zunanji minister Briand med drugim, da je brezpogojno potrebno, da se izognemo vsemu, kar bi moglo motiti miroljubno in zapupno sodelovanje med narodi. Glavni problem niso carinska vprašanja, ker ta niso

vzrok krize, temveč samo njen učinek. Z delnimi rešitvami poskušajo nekateri zato, ker nimajo zaupanja v skupno rešitev. Proti carinski zvezi, ki jo je predlagal dr. Curtius, se je Francija že jasno in odločno izjavila. Francija ostane trdno v tej opoziciji, je dejal Briand s povzdignjenim glasom, in Francija pristaja na vse carinske sestave, nikoli pa ne na take, ki so v nasprotju s sklenjenimi pogodbami in mednarodnimi dogovori. V tej točki se Briand ne strinja z dr. Curtiusom.

Nato je takoj odgovoril dr. Curtius, in sicer prav tako precej ostro, da mora že zdaj poudariti, da je po nemškem pojmovanju avstrijsko-nemški carinski načrt strogo v mejah mednarodnih pogodb in dogovorov.

Seja evropskega odbora se je končala ob 4. uri popoldne.

Ženeva, 16. maja. AA. Predstavniki držav Male antante dr. Vojislav Marinković, dr. Edvard Beneš in Titulescu so imeli danes sestanek. Razpravljali so o vseh vprašanjih, o katerih se bo vodila razprava v Svetu Društva narodov in v odboru za evropsko unijo.

Rim, 16. maja. n. Posvetovanja v Ženevi spremlja fašistični tisk z nenavadnim zanimanjem. Vsi fašistični listi naglašajo, da je delovanje fašistične diplomacije v polnem zamahu. Grandi se pripravlja, da uspešno izvrši veliko in delikatno nalogo, ki mu jo je poveril Mussolini.

»New York Herald« piše, da je Grandi stavil Briandu in Hendersonu pozornost vzbujajoč načrt. Italija pri tem odločno odklanja avstrijsko-nemški carinski sporazum, ker je preveč političen. Isti ameriški list trdi, da bo Grandi v Ženevi sta-

vil Briandu in Hendersonu še nek drug senzacionalen predlog, ki se v prvi vrsti nanaša na pomorski sporazum. Grandi bo zahteval baje, da se pomorska pogajanja prekinajo.

Pariz, 16. maja. AA. Pertinax piše v »Echo de Paris«, da je gotovo, da se Briand ne bo protivil kandidaturi Hendersona za predsednika splošne konference za razorožitev, ker podpirata Hendersona tudi Curtius in Grandi. Glede razprave o priključitvi Avstrije k Nemčiji pravi Pertinax, da se bo iskala kompromisna formula, da se odstranijo težkoče. Avstrija in Nemčija moreta svobodno nadaljevati svoje delo, toda do izvršitve konvencije ne sme priti prej, nego se Društvo narodov ne izreče o tem vprašanju in haško razsodišče ne da svoje sodbe.

London, 16. maja. AA. Listi poročajo, da je bil v razgovorih med angleškim zunanjim ministrom Hendersonom in nemškimi državniki v Ženevi določen program poseta nemškega kancelarja Brüninga v Londonu. Dr. Brüning in Curtius prispeta v Anglijo 5. junija v petek zvečer. Gosta se bosta peljala v soboto z avtom v Chequers, kjer bosta prebila konec tedna pri ministrskem predsedniku Macdonaldu. Razpravljala bosta z Macdonaldom o različnih zadevah, ki zanimajo Anglijo in Nemčijo. To bo prvi sestanek med Macdonaldom in Brüningom. V ponedeljek zvečer bo banket na nemškem poslaništvu. Nemška državnikar se vrne v domovino 9. junija.

Ženeva, 16. maja. AA. Henderson demantira vesti nekih listov, da bi bil v zvezi z versailskimi volitvami poslal Briandu kako osebno poročilo.

Grozote izgredov na Španskem

Dvesto samostanov in cerkva požganih - Pustošenja se nadaljujejo - Reakcija prebivalstva proti požigalcem

Madrid, 16. maja. AA. Po še ne potrjenih vesteh je bilo pri izgredih razdejanih do 200 samostanov in cerkva. Podivjani izgredniki so pri tej priliki uničili neprecenljive dragocenosti in umetnine.

Madrid, 16. maja. AA. Po izjavi predsednika vlade bodo poslanske volitve 21. ali 28. junija.

Madrid, 16. maja. AA. V Malagi so prijeli več ljudi, ki so nosili okoli posodo s petrolejem in bencinom, hoteč zažgati cerkve in samostane. V vsej državi so aretirali več sto oseb. V Canaveri so hoteli republikanci imeti zborovanje, pa so jih

razgnali monarhisti pod vodstvom domačega župnika. V Canaveri je bila izvoljena čisto monarhistična lista.

Pariz, 16. maja. AA. Havas poroča iz Granade v Južni Španiji, da so neznanci v mestu Santa Fé zažgali tamošnji jezuitski samostan. Požigalci so pobegnili z avtomobilom. Policijo, ki jih je hotela aretirati, so sprejeli požigalci z revolverskimi strelji. Požigalcem se je posrečilo pobegniti v avtomobilu. Policija je o tem obvestila bližnjo vas, proti kateri je krenil avtomobil, naj kmetje zaustavijo avtomobil in

primejo požigalce. Kmetje te vasi so res prišli na cesto ter pričakovali avtomobil. Ko se je približal neki avtomobil z veliko brzino, so ga hoteli kmetje ustaviti, toda iz avtomobila je bilo oddanih nekoliko revolverskih strelcev, ki so dva kmeta ubili, dva pa ranili. Toda avto ni prišel daleč, ker je zadel ob neko drevo in se razbil. Zdaj so šele ugotovili, da v avtomobilu niso bili požigalci, temveč neki industrijec s svojo ženo in hčerko, ki je mislil, da ga hočejo kmetje napasti, in je zato streljal. Policija je izdala za požigalci tiralice.

Nova izjava prvakov bivše SDS

Sestanek v Belem polju — Resolucija proti federalističnim zahtevam bivših voditeljev

Zagreb, 16. maja. Dne 3. maja t. l. so se sestali v Belem polju (srez korenički) prvaki tamošnje bivše samostojne demokratske stranke in izdali izjavo, ki se glasi: Na sestanku v Belem polju, srez korenički, danes 3. maja 1931 smo sprejeli tole izjavo:

Do 15. aprila t. l., to je 2 leti in 3 mesece, nismo vedeli, da so naši bivši voditelji zahtevali nekako federalistično državo, o kateri nismo niti sanjali, kaj šele, da bi si jo bili želeli. O tem smo zvedeli šele iz izjave, ki so jo dali v Zagrebu 15. aprila t. l. dr. Petar Zec in tovariši. Pred to izjavo nismo imeli niti pojma o takem delovanju bivših voditeljev samostojne demokratske stranke. Mi smo imeli idejo, ne pa ljudi, da bi nas vodili po svoji volji, in nismo voljni, da bi zaradi koristi kogarkoli zoper svoje prepričanje šli v borbo proti naprednemu režimu samo za to, da bi komu pomagali do oblasti. Dovolj je bilo partizanstva in brezplodne medsebojne borbe, ki je vsem prinašala škodo, največ pa kmečkemu prebivalstvu. Naši predniki so se borili za našo svobodo v dobi četovanja po Bosni pod vodstvom blagopokojnega kralja Petra, takratnega Petra Mrkonjića.

Naši bratje in sinovi so se borili za osvoboditev in združitve od leta 1912 do 1918 kot dobrovoljci. Tisti, ki ima največ zasluga za edinstvo naše države, tisti, ki to edinstvo še dalje ščiti in čuva, je naš voditelj Nj. Vel. kralj Aleksander I., ki mu hočemo ostati zvesti tudi v najhujših razmerah, če bi nastopile, obenem pa hočemo braniti naš narod in državo pred napadi, naj že pridejo od koderkoli. Nikomur ne bomo dovolili, da bi v našem imenu kaj zahteval, česar nismo želeli in tudi ne bomo želeli. Ne maramo, da bi se spet vrnila stranke, da bi razdvajale rodne brate, tem manj, ker živimo danes v miru in slogi, prepričani, da bo naš vzvišeni kralj z idejo edinstva in enakopravnosti vseh državljanov ostal zmagovalec. Živel kralj Aleksander I.! Živela kraljevska vlada! Živela Jugoslavija! — Belo polje, 3. maja 1931.

Podpisi: Stevan Ognjanović, bivši predsednik krajevne organizacije bivše SDS, Miloš Delić za vas Ferkaši, Djordje Vojvodić za vas Grabušić, Jovo Žigić za vas Gornji Grabušić, Dižo Delić za vas Pojane, Jure Žigić za vas Tuk, Iso Topalović za vas Kolčenica in Nikola Ivanišević za vas Vodašiš.

Holandski novinarji predsedniku vlade

Bled, 16. maja. AA. Predsednik ministrskega sveta in minister za notranje zadeve armijski general Peter Živković je sprejel od holandskih novinarjev, ki so otovili po naši državi, z Bleda tole brzojavko:

»Bled. Predsedniku ministrskega sveta generalu Petru Živkoviću. Ko se bližamo po 14-dnevnom potovanju jugoslovanski meji z najlepšimi spomini o delu, bogastvu, aktivnosti in pacifiizmu jugoslovanskega naroda in države, Vas najprisrčneje pozdravljamo v imenu holandskih novinarjev.«

Sv. oče je čital novo encikliko v radio

Rim, 16. maja. AA. Na 40. obletnico enciklike Rerum novarum, ki jo je izdal papež Leon XIII. in ki obravnava tedanje socialne razmere, je včeraj papež govoril v radiju in prečital novo encikliko, ki izpopolnjuje encikliko njegovega velikega prednika. Po prvi encikliki naj bo cilj socialne politike ta, da proletarce oprosti njihovega proletarstva, kar bo moči doseči samo s pravičnimi in primernimi mezdami. Enciklika obsoja brezmejno kopičenje gospodarske moči v rokah posameznikov.

Varšava, 16. maja. (d). Včerajšnji papežev govor v radiju je baje na vzhodu Evrope neka oddajna postaja zelo motila. Posebno poljski poslušalci radija so mogli papežev govor le okrnjen slišati. Strokovnjaki trde, da vzrok motnje ni bil v ozračju, temveč da je morala tisti čas delovati velika oddajna postaja.

Obletnica Briandove Panevropske

Dne 17. maja 1930 je francoski zunanji minister Aristide Briand poslal 26 evropskim državam in Zedinjenim državam Sev. Amerike svoj panevropski memorandum.

Danes praznujemo tedaj prvo obletnico velevažnega dogodka, ko je bil prvič v moderni evropski zgodovini stavljen evropskim državam oficijelen predlog, da se združijo v Panevropsko unijo.

Ideja Panevropske je s tem definitivno zapustila svojo romantično dobo in stopila v realno znanstveno-politično fazo svojega razvoja.

Razvoj evropskih narodov je dosegel tako daleč, da so začutili, da je njih nadaljni napredek mogoče le, ako se združijo in organizirajo. Evropski narodi niso več čreda poedincev, ki morejo živeti drug poleg drugega, ne da bi si svoje politično, gospodarsko in kulturno življenje in medsebojne odnose uredili. Evropska solidarnost, ki se od dne do dne jača, je posledica evropske medsebojne odvisnosti. V veliki človeški družbi drug od drugega odvisnih in vezanih ljudi in narodov ni mogoče normalno življenje, ako ni urejvano po določenem pravnem redu. Ideja Panevropske je ideja prava v sožitju evropskih narodov. Brez prava ni sožitja, temveč je le boj.

Kakor je vsakomur jasno, da ljudem po edincem danes ni več življenja in napredka izven države in brez prava, tako prodira povsodi tudi zavest, da je kulturno življenje evropskih narodov odvisno od njih mednarodne pravne organizacije, od ustanovitve Panevropske.

Briand je bil prvi, ki je iz tega spoznanja izvajal konsekvence s tem, da je danes pred enim letom pozval evropske države, da se združijo in razpravljajo o možnostih in oblikah osnivanja vseevropske državne zveze.

Evropska komisija Društva Narodov, sestavljena iz najboljših politikov in pravnikov ter gospodarskih strokovnjakov držav razpravlja posledje o realizaciji Briandovega panevropskega predloga. Poleg tega delajo na načrtih osnivanja Panevropske številna mednarodna združenja. Tako je komisija mednarodne pravniške unije (Union juridique internationale) sestavljena iz mož, ki uživajo svetovni sloves kot Alvarez, de la Barra R. P. de la Brière, Hanotaux, de Lapradelle, Larnande, La Fur, Matter, Millerand, Politis, Spalajković in Truchy, objavila 1. septembra 1930 projekt za osnivanje Panevropske unije, ki predstavlja osnutek nekega panevropskega statuta, analogno Paktu Društva Narodov. Mnogi znanstveniki obdelavajo v obširnih razpravah načrte za ustvaritev Panevropske.

V kar verujejo najresnejši znanstveniki, za kar delajo najboljši politiki svetovnega slovesa, to se pa zdi vse previkili množici evropskih narodov le nedosegljiva utopija. In vendar ni dvoma, da se Panevropska ne da ustvariti brez sodelovanja velikih mas evropskih narodov, katerim je namenjena in ravno tako ni dvoma o tem, da vsakdo, ki ne veruje v nastanek Panevropske in ne dela zanj, ovira možnost nje ustvaritve.

Vse velike ideje so našle svoje uresničevalne šele z voljo milijonov ljudi in ravno taka volja je potrebna za ustvaritev evropske zveze.

Ljudje gledajo z veliko skepso v delo, ki ga opravljajo voditelji panevropske misli in ne pomislijo, koliko dela je treba opraviti in koliko ovir je treba premagati, da se uresniči ali tudi samo približa k uresničenju tak načrt, kot je načrt osnivanja Panevropske.

Da se pa privede ta načrt do popolnega uresničenja, je treba dela in volje milijonov, treba je napore vseh plasti vseh evropskih narodov. Ko bode resna volja in odločna zahteva teh vseh, da naj se ustvari Panevropska, takrat bode šele vstala Panevropska, a takrat bo tudi resnično vstala. Vsakdo je poklican, da po svojih močeh pripomore k njenemu nastanku.

Ustvariti pravo razumevanje panevropske ideje in splošno voljo po nje ustvaritvi je namen »Panevropske unije«, mogočne organizacije, ki ima svojo centralo na Dunaju in je razširjena po vsem evropskem kontinentu. Panevropska unija v kraljevini Jugoslaviji ima svoj sedež v Beogradu in ji predseduje naš bivši zun. minister Ninčić. Nje organizacije pa so razširjene po vseh večjih mestih Jugoslavije. Ustanovljena je bila l. 1930 in ima močne sekcije zlasti tudi v Zagrebu in Ljubljani. Pripadajo jim naši najuglednejši možje — znanstveniki, politiki, gospodarstveniki in pripadniki vseh slojev.

Naj končno še omenimo, da privedi v proslavo prve obletnice Briandovega panevropskega memoranduma ljubljanska organizacija Panevropske unije za kraljevino Jugoslavijo predavanje svojega predsednika g. ministra dr. Gosarja v ljublj. radiju. Ni dvoma, da bo imel panevropski pokret, čigar visoki cilj je ustvaritev mirne in složne Panevropske, čedalje več pristašev in da se bo velika Briandova zamisel prej ali slej uresničila na blagor celega našega kontinenta.

Proces proti zagrebškim teroristom

Zagreb, 16. maja. k. Danes se je proces proti Hraniloviću in tovarišem nadaljeval. Sodišče je odbilo predlog Hranilovičevega branitelja, da bi s svojim navarovalcem nekaj minut govoril. Zatem se je nadaljevalo zaslišanje obžalovanca Hraniloviča. Ta je izjavil, da je bil zaslišan na policiji, in je pripovedoval, kako je prišlo do njegove lastnorodne pismene izpovedi. Predsednik mu je pokazal rokopis s policije in naglasil, da se po pismu nikakor ne more pripoznati, da bi ga bili prisilili podati pismeno izjavo. Hranilović je pa prekalil tudi to, da je bil, ko so njega zasliševali v »muru detektiva Trenskega, prisoten tudi Soldin. Predsednik mu je nato pokazal uradno poročilo direktorije pošte in telegrafa o priporočenih pismih, ki so prišla v njegov naslov iz inozemstva. O pismih, ki so prišla v Skadra in Trsta, je dejal, da niso bila zanj nego za njegovo mater, ki si je dopisovala s svojimi sestrami. Glede ostalih pism pa je dejal, da jih je dobil od znancev iz Amerike. Predsednik ga je nato vprašal, kako je mogel vedno razpolagati s tolikim denarjem, da se je vozil z avtomobilom in plačeval svojim tovarišem za plače in zabavo, kakor so to potrdile nekatere prič. Odgovoril je, da ni živel samo od svoje plače, ki jo je dobival kot stavec, marveč da se je bavil tudi z elektrotehničnimi posli, da pa si v ostalem ni privoščil nikakega

drugega luksusa, razen da se je kakšenkrat vozil z avtomobilom in plačal prijateljem 2 deci vina. O pismu ki ga je pisal iz zapora svoji materi in v katerem jo je prosil, naj mu pošlje stare liste, ki so pisali o njem in o tem, da je Križnjak vse priznal, je dejal, da ga je pisal po čitkati Stefeka. Tedaj mu je predsednik očitil da se sklicuje na Stefeka, ki je že v grču Hranilović pa je odvrnil, da bi se skliceval nanj, tudi če bi bil še živ, kakor se je skliceval tudi na druge priče. Dalje je tajil, da bi bil kdaj raznašal razstrelivo po onih kočevskih, ki jih je z avtomobilom peljal v Zebičevo gostilno. Dejaj je, da je to napravil po prošnji Pospisila, ki mu je rekel, da je prišla neka njegova zanka z vlakom. — Nato je prošil za odmor, češ da je truden.

Po odmoru je sodišče ugodilo prošnji braniteljev, da obtožencu Čordašiću ni treba hoditi vsak dan k razpravi, ker to škoduje njegovemu poslu. Obtoženec je nato zapustil dvorano in predsednik je dal nato zaslišati Hraniloviča o revolverju in strelivu. Nato je obtoženca konfrontiral z obtožencem Horvatom. Horvatek je Hraniloviču pripovedoval, kako je bilo s prenašanjem orčja. Hranilović je zavračal njegove izjave, toda Horvatek je vztrajal pri svojem. — Nato je predsednik zaključil zasliševanje. Proces se bo nadaljeval v ponedeljek.

Prenos trupla čl. književnika Dyka v domovino

Dubrovnik, 16. maja. k. Dubrovnik in Lopud sta danes počastila posmrtno ostanke češkega književnika dr. Dyka, ki je umrl predvčeršnjim, zadet od srčne kapi. Njegovo truplo so s parnikom prepeljali v gruško luko, kjer so ga sprejeli zastopniki državnih oblastev in Sokola in Čehoslovaki. V imenu Čehoslovakov je imel nagovor Stefanek, režiser Narodnega gledališča v Pragi. Krsta s truplom pokojnega, ki je bila ovila s češkoslovaško zastavo, je bila nato s parnikom »Prestolonaslednik Petar« prepeljana v Split. Pokojnikovo truplo je spremljala njegova žena. V Splitu so krsto naložili na vlak, da se od tam po kopnem prepelje v Prago.

Zaključek beograjskega procesa

Beograd, 16. maja. l. 16. dan procesa proti teroristom se je pričel z govorom odvetnika G. Obradovića, ki zastopa obtoženca Ignjata Domitrovića in Luko Stijevića. Kot drugi je govoril odvetnik Petrović, branitelj Šaničev. — Zadržni pa je danes govoril dr. Boleslav Bole, branitelj dr. Zeljka Klemena. Ko so branitelji zaključili svoje govore, je predsednik dal poslednjo besedo obtožencem. Stijević je prošil, naj ga pustijo domov, ostali pa so dejali, da nimajo kaj reči. Predsednik Arnerić je nato zaključil proces in sporočil, da se objavi sodba dne 23. t. m. ob 9. uri dopoldne.

Usmrtitev bivšega orožnika Živaljevića

Beograd, 16. maja. l. Davi okrog 3:30 so izvršili smrtno obsodbo nad bivšim orožnikom Jurijem Živaljevićem, ki je lani izvršil v Topčideru gnusen zločin proti Milenkoviću. Da bo danes obesen, je Živaljević zvedel že večeraj popoldne. Bil je ves čas zelo miren, le proti večeru se je malo razburil. Občinstvu je bilo zabranjeno prisostvovati izvršitvi smrtne kazni. Ob 3:20 so pripeljali obtoženca na dvorišče v zgradbi kriminalne policije, prečitali so mu še enkrat obsodbo, nato se mu je približal svečeni in končno je sodnik Popović odredil, da se obsodba izvrši. Obsojenec je mirno stopil na klop pod vešali poleg zida, krvnik Hart, ki je dosedaj izvršil že 38 smrtnih obsodb, mu je dal zanko okrog vratu in izvršil smrtno obsodbo.

Komunistični izgredi na Švedskem

Stockholm, 16. maja. AA. V Norlanski pokrajini je položaj zaradi splošne stavke še vedno zelo resen. V parlamentu se je vršila o tem burna debata, tekem katere so odstranili iz seje dvorane več komunističnih poslancev. — Vlada je obljubila, da ne bo več poslala nadaljnih čet v prizadeto ozemlje in da bodo vojne ladje samo ščitile delavaljne delce. Simpatična in protestna stavka se je razširila tudi na druga mesta. Cenijo, da stavka približno 42 tisoč delavcev. Komunisti so priredili veliko demonstracijo proti krvavim dogodkom, ki so se pripetili v petek. Po stockholmskih ulicah je demonstriralo nad 50.000 ljudi. Policija je morala večkrat potegniti sablje ter je aretirala več demonstrantov.

Stockholm, 16. maja. AA. Zaradi krvavih spopadov med vojaštvom in stavkajočimi je izbruhnila v raznih krajih v okolici Sollefteae splošna stavka.

Železniška nesreča v Belgiji

Bruselj, 16. maja. AA. Med Albijem in Castresom se je ponesrečil osebni vlak. Pri tem je bil ubit strojevodja in ranjen neki kurjač. Ranjenih je bilo tudi 7 potnikov.

Prepovedana publikacija

Beograd, 16. maja. AA. S sklepom notranjega ministrstva l. št. 13698 z dne 8. maja 1931. je prepovedano uvažanje in širjenje v naši državi knjige »La Situation Juridique de Macedoine en Yougoslavie«, ki jo je v francoščini izdal v Parizu Karl Strupi.

Nova zračna proga

Zagreb, 16. maja. k. Bližnje dni bo otvorena nova krožna zračna proga Zagreb-Sušak-Split-Sarajevo-Beograd. Iz Zagreba do Sušaka bo trajala vožnja 45 minut, od Sušaka do Splita pa 2 uri. Za ta promet so bili nabavljeni novi aparati z 8 sedeži.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 16. maja. J. Skrajja še zelo toplo vreme, tu in tam mogoče krajevne nevihte, na zapadu se mogoče pooblašči.

Izjava bivšega ministra Pucelja o našem posojilu

Beograd, 16. maja. o. Bivši minister Ivan Pucelj, član bivše Slovenske Kmetijske Stranke, je izjavil povodom zaključitve stabilizacijskega posojila naslednje: »Smatram, da je državni kredit, kar je privatni: če je zemlja dobra in dober gospodar, ima kredit, sicer ga pa nima. Tudi nekatere sosedne države, ki imajo parlament, so dobile posojilo, a pod vse težjimi pogoji nego mi. Iz tega je treba sklepati, da je sedanja politika miru in ublažitve političnih strasti dobro odjeknila ne le v političnih, marveč tudi v finančnih krogih Evrope. — Zato smo zadovoljni mi napredni elementi Slovenije brez ozira na to, kateri politični skupini smo pripadali pred 6. januarjem. In zaradi tega uspeha se kot prepričani poborniki našega notranjega pomirjenja posebno radujemo.

1831 nezasedenih učiteljskih mest

Beograd, 16. maja. AA. Na podlagi zakona o narodnih osnovnih šolah je bil objavljen spisek začasnih izpopolnjenih in praznih učiteljskih mest na vsem teritoriju države. Praznih in začasnih izpopolnjenih učiteljskih mest je skupno 1831. Največ jih je v vardarski banovini, in sicer 651, v vrbski 242, v dunavski 279, v drinjski 271, v zetski 147, v moravski 174, v primorski 79, v savski 73 in v dravski 139.

Zborovanje mednarodne zveze žen v Beogradu

Beograd, 16. maja. l. Od ponedeljka zaseda v Beogradu mednarodna zveza žen. Glavni odbor feministične zveze je te dni obravnaval nujna feministična vprašanja. Dr. Luizi je poročala o delovanju komisije proti trgovini z belimi sužnji pri DN. Feministke so se postavile na stališče za reparacijo prostitutk in proti vsaki reglementaciji in proti vsakemu zakonodajstvu, ki tangira samo žene. Za tem je gošpa Gur iz Zeneve poročala o komisiji DN za zaščito dece. Uprava je sprejela še nekatera poročila o drugih aktualnih vprašanjih. Udruženje žen insistira, da mora imeti poročena žena pravico do svojega prejšnjega državljanstva. Pozdravilo je jugoslovanski zakon o državljanstvu omožene žene. Na povabilo grške članice odbora se bo prihodnje leto veliki kongres žena vršil v Grčiji. Svečana konferenca se bo otvorila jutri na univerzi. Otvoritve se bodo udeležile najvišje osebnosti naše države.

Otvoritev industrijske razstave v Novem Sadu

Beograd, 16. maja. r. Danes dopoldne je v imenu ministra za trgovino in industrijo otvoril v Novem Sadu dr. Milan Lazarević, svetnik trgovinskega ministrstva, industrijsko in obrtniško razstavo.

Znižana vožnja za industrijce

Beograd, 16. maja. AA. Prometni minister je izdal sklep, po katerem se izpopolni taksa 16 B pravilnika o znižanih potniških tarifah, tako da plačajo člani pokrajinske zveze industrijcev na vožnjah 50 odstotkov voznine za dobo od 1. junija do 30. septembra.

Cene rži nad ceno pšenice v Budimpešti

Budimpešta, 16. maja. n. Pozornost je vzbudilo na tukajšnji borzi dejstvo, da je cena rži poskočila nad ceno pšenice. Pšenico so večeraj prodajali po 13.50, rž pa po 15.60.

Licitacija kolodvorske restavracije

Beograd, 16. maja. AA. Dne 22. junija t. l. bo pri železniški direkciji v Subotici prva oферtalna licitacija za kolodvorsko restavracijo v Vinkovcih. Pogoji in vse podrobnosti se dobe na subotički direkciji.

Nova francoska nota o pomorskem sporazumu

Pariz, 16. maja. AA. Francija je predložila v Londonu in v Rimu novo spomenico o pomorskem razorožitvenem vprašanju. Politični krogi menijo, da predstavlja ta spomenica zadnji poskus Francije, da se reši londonski pomorski sporazum med Francijo, Anglijo in Italijo, ki je po zadnjem sporu med Francijo in Italijo v veliki nevarnosti, da popolnoma propade.

Kategorična obsodba izdajalcev in separatistov

Kakor so se deputacije ljudstva poklonile Nj. Vel. kralju in mu izrazile prava čustva širokih narodnih mas, tako je narod v času, ko so ministri prišli med njega, izrazil svojo hvaležnost napram vladarju in vladi za naporeni trud, da bi se narodnim potrebam zadostilo na najpravičnejši in najpravičnejši način. Na velikih zborovanjih, ki jih je priredil narodni voditelj Karel Kovačić v Virovitici in po drugih mestih, je dobil narod še enkrat besedo in je zopet izrazil svojo globoko udanost in zvestobo do kralja in države. Kategorično je obsodil delovanje onih elementov, ki jih podpira inozemstvo in posebno nekateri nelegalni sosedji, ki uporabljajo vsa nedopustljiva sredstva proti našim žiljenskim interesom, proti ohranitvi miru in torej tudi proti lastnim interesom. Narod je kategorično obsodil izdajalsko delo teh plačancev in ta obsodba je popolna in definitivna.

Pred kratkim se je v Ferdinandovcu vršilo narodno zborovanje pod vedrim nebom na prostoru med cerkvijo in občinsko hišo. Narod je iskreno in navdušeno pozdravil glavne pionirje naše domovine — kralja in ministrskega predsednika. Na zborovanju je prvi govoril g. Snagić, ki je takoj od početka naglasil okolnost, da so Hrvatje in Srbi en narod, ker imajo en jezik, eno idejo, eno kulturno afiniteto, a tudi eno žalost in isto radost. Zato nihče nikdar ni mogel zapeljati dveh bratskih plemen, vedno jima je bil nad vsem en edini narod. To se je videlo najbolje ob priliki velikonočnih potovanj v preteklem letu, ko so naši ljudje spontano prihajali drug k drugemu in se poklanjali kralju, ki jim je nudil svojo toploto prijateljsko in očelovsko roko. Spričo tega se ljudstvo vedno bolj pridružuje Karlu Kovačeviću, ki stopa na čelu hrvatskih kmetov, da stisne čim bolj prijateljsko ponujeno srbsko roko. Zborovalci so govorniku navdušeno pritrjevali in vzklicali kralju in ministrskemu predsedniku, katerima so poslali vdanostne in pozdravne brzojavke.

Za obisk naših gospodarstvenikov na kolonialni razstavi

Beograd, 16. maja. AA. Na željo gospodarstvenikov je prevzel Zavod za pospeševanje znanja trgovine inicijativo za organiziranje obiska mednarodne kolonialne razstave v Parizu. Ta razstava je tako obsežna, da bo brez dvoma zbudila veliko zanimanje, tembolj, ker je zares splošna gospodarska razstava. Zavod je pripravljen vse potrebno urediti, da čimbolj ustreže željam naših gospodarskih krogov v tej stvari. Ker pa Zavod noče izvršiti tega načrta brez prejšnjega sporazuma z gospodarskimi organizacijami, je razposlal okrožnico vsem gospodarskim organizacijam v državi, da dozna za želje gospodarstvenikov, nakar bo na podlagi dobljenih informacij organiziral izlet in določil dan in trajanje obiska v Parizu ter vse podrobnosti programa.

Velik odpor zaradi nove vlade

Sofija, 16. maja. AA. Nova rekonstrukcija vlade je naletela v državi na velik odpor. Tako piše »Zarja«, da se javnost čudi razpletu vladne krize in rekonstrukciji kabineta, v katerega sta vstopila voditelja liberalne stranke Bojan Smilov in Stavev. Javnost se vprašuje, zakaj niso šli v kabinet že 3. maja, saj se ni od takrat nič izpremenilo. Kako je zdaj mogoče to, kar pred 10 dnevi ni bilo mogoče?

Iz vsega tega se vidi, da demokratičeski zgovor ni zavzel novega stališča. To pomeni, da sta Smilov in Stavev obrnila plašč »Zname« g. Mladinova ostro napada koalicijo Smilova in Ljapčeva, ki je po njegovem koalicijske starega narodnjaštva, in se čudi, da liberali podpirajo bolgarske hitlerjevce.

Volilna zmaga egiptovske vlade

Kairo, 16. maja. AA. Po prvih neuradnih poročilih je imela vlada pri parlamentarnih volitvah nepričakovano dober uspeh. Volilo je veliko več volilcev kot pri zadnjih volitvah.

Kairo, 16. maja. AA. Pri zadnjih nemirih je bilo ubitih 24 oseb.

Lepa proslava v francoskem inštitutu

Velika počastitev našega Otona Župančiča

Ljubljana, 16. maja. Danes opoldne se je vršila v društvenih prostorih Francoskega inštituta intimna proslava 10-letnice, odkar predseduje društvu naš veliki pesnik in pobornik slovensko-francoskega kulturnega zblizanja g. Oton Župančič. Ob tej priliki je bila poklonjena g. predsedniku njemu in njegovim delom posvečena knjiga, ki jo je napisal bivši lektor francoskega jezika na ljubljanski univerzi g. Louis Tesnière.

V dvorani inštituta so se zbrali k slovesnosti zastopniki skoraj vseh naših znanstvenih in kulturnih ustanov. Prisoten je bil francoski konzul Neville, dekan filozofske fakultete g. dr. Kelemina, univ. prof. dr. Župančič, ravnatelj drame g. Golia, profesor g. Vey, dr. Windischer, dr. Zarnik i. dr. V lepem pozdravnem govoru je očitral prof. Vey Župančičeve zasluge za razvoj Francoskega inštituta in je omenil, da je Tesnierovo delo še vedno nezadostno priznanje za njegove zasluge v francosko-slovenskem zblizanju. Imelo pa bo ta uspeh, da bo Francoze seznanil z deli našega velikega pesnika in pisatelja.

Za g. Veyem je povzel besedo dekan filozofske fakultete dr. Kelemina, ki se je tudi v toplih besedah zahvalil Župančiču za njegovo vztrajno delovanje. G. Župančič se je s toplimi besedami zahvalil za iskrene čestitke, na kar mu je bila izročena krasna, v luksuzno usnje vezana knjiga, ki jo je prof. Tesnière poklonil njegovemu duhu.

Ing. Anton Podgornik petdesetletnik

Ljubljana, 16. maja.

V petek 15. t. m. je dopolnil petdeseto leto načelnik kmetijskega oddelka kr. banske uprave Dravske banovine g. ing. Podgornik.

Rodil se je pod kmečko streho v Cepovanu na Goriškem. Visokošolske študije je končal leta 1906 na kmetijski visoki šoli na Dunaju, v septembru istega leta je že praktical na deželni kmetijski šoli v Gorici. Leta 1907 je bil imenovan za strokovnega učitelja na isti šoli, kjer je deloval do 15. februarja 1916, ko je prevzel vodstvo goriškega deželnega urada v Ajdovščini. Dne 31. decembra 1918 je bil vpokojen, nato pa konfiniran. Za aktivnega strokovnega učitelja za Goriško je bil zopet imenovan 1. januarja 1924. Na tem mestu je ostal do februarja 1927. V marcu tega leta je prevzel ravnateljsko mesto na kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu, kjer je ostal do 2. decembra 1929. leta, ko je bil imenovan za načelnika kmetijskega oddelka kr. banske uprave Dravske banovine.

Na vseh službenih mestih je deloval z neizčrpno vztrajnostjo in vnemo za vsestransko povzdigo slovenskega kmetijstva. Oral je vedno na globoko, prevdarno in prepričevalno, toda z ljubeznijo in mirnostjo, ki je le njemu lastna, zato pa tudi uspešno.

Njegovo delovanje se ni omejilo samo na zavode, za katerih vzorno ureditev je vse žrtvoval, da so vzor našim kmetovalcem, temveč je vzgajal, izoblikoval in navduševal za umno kmetijstvo tako gojence zavodov, kakor tudi vse kmetovalce, s katerimi je prišel v stik.

Vseposod, kjer je deloval, so vidni sadovi njegovega uspešnega smotrnega dela. Kmetijska šola na Grmu se je pod njegovim vodstvom prerodila in tako preuredila, da je v resnici v vsakem oziru postala žarišče naprednega kmetijstva, skratka, zavod, na katerega smo upravičeno lahko ponosni!

Positivno uspešno delo jubilarja je želo priznanje tudi na višjih mestih. Zato mu je bilo ob postanku banovine poverjeno težko in odgovorno polno mesto načelnika kmetijskega oddelka, kjer deluje z vso vnemo v korist in prosep našega kmetijstva.

Gospodu načelniku k njegovemu jubileju najiskreneje čestitamo k uspešnemu delu in želimo, da kljub vsem težavam krepko deluje še naprej za prosep našega kmetijstva v blagor ljudstva in domovine! Na mnoga leta!

Anton Guerra †

Ljubljana, 16. maja.

Tragična smrt je doletela na državni cesti med Grazom in Wildonom priljubljenega sportnika gosp. Antona Guerra, uradnika v zdravilišču Slatina-Radenci, kakor smo včeraj na kratko poročali. Iz Slatine Radenci, kjer je bil pri svoji teti Luizi Wiltchnigovi, se je odpeljal po cesti proti Grazu. Na poti skozi vas Karlsdorf ga je nenadoma zadela srčna kap, omahnil je z motorja in na mestu izdihnil. Truplo mrvega Guerra so odpeljali domačini na obmejno postajo Radkersburg, od tam pa k njegovi teti v Slatino Radenci, odkoder bo danes pogreb na Kapelo pri Radencih.

Tragično preminuli mladenič je bil jedva 25 let star, mirnega in plemenitega značaja ter povsod priljubljen. Udeleževal se je zlasti v sportu in pri Sokolu. Bil je vnet smučar in plavalec, član TK Skale. V Slatino Radenci je prišel pred tremi leti, kjer je postal takoj priljubljen pri vseh, ki so ga poznali. Vsa narodna društva so izgubila v njem požrtvovalnega in vnetega člana, ki ga bodo danes korporativno spemila na njegovi zadnji poti. Simpatičnemu mladeniču bodi ohranjen svetel spomin, preostali pa naše iskreno sožalje.

Popis prebivalstva v Ljubljani

Prvega maja 1931 je štela Ljubljana 63.264 prebivalcev

Ljubljana, 16. maja.

Izvršeni popis izkazuje, da je bilo o polnoči dne 1. aprila 1931 v Ljubljani 59.768 oseb.

Popisovanje se je vršilo pred velikonočnimi prazniki, ko je odšlo nekaj tisoč osnovnih, meščanskih, srednješolskih, visokošolskih dijakov in učencev, gojencev, gojenk in dijakov drugih različnih šol in zavodov na velikonočne počitnice. Vsi ti žive v Ljubljani itak le kot začasno prisotni in se v ljubljanskem štetju niso mogli vpoštevat.

Vrhutega je prav tiste dni odhajalo na svoje domove vojaštvo, ki je odslužilo kaderski rok in se takisto ni moglo več popisati, vojniki-novinci pa prihajajo v mesto šele po 1. aprilu in jih v Ljubljani ni bilo popisati, ker so bili že popisani po svojih domovih.

Tako je bila Ljubljana prav v dneh popisovanja po dijaštvu in vojaštvu maloštevilnejša, kakor je v normalni dobi, in je podpisni odbor točno dognal, da je štela Ljubljana dne 1. maja 1931 63.264 prebivalcev.

Zaradi pomanjkanja primernih in cenjenih stanovanj pa je prisiljeno prav mnogo rodbin in tudi posameznikov, sicer po domovinstvu pristojnih in v Ljubljani tudi trajno zaposlenih, da prebivajo izven našega mesta po okoljskih krajih. Tudi ti se v Ljubljani seveda niso mogli popisati.

Med popisanimi 59.768 osebami je 28.466 moških in 31.302 ženski. V Ljubljani je torej 2.836 žensk več kot moških.

Po državljanstvu je 57.432 Jugoslovanov in 2336 tujih državljanov. Po materinem jeziku je 54.147 Slovencev, 3.097 Srbohrvatov, 1.467 Nemcev, 111 Italijanov, 50 Madjarov, 896 Čehoslovakov, Rusov i. dr. Po narodnosti je 58.138 Jugoslovanov, 747 Nemcev, 22 Madjarov, 101 Italijan, 760 raznih. Po veroizpovedanju je 57.076 rimokatolikov, 1.917 pravoslavni, 272 evangelikov, 20 starokatolikov, 65 judov in 418 raznih, všteti brezkonfesionalce. Poljedelskih gospodarstev je 494. Stanovanjskih hiš je 3.307. Drugih obljubljenih zgradb pa je 364.

Popisovalni material je bil odposlan statističnemu uradu v Zagrebu, ki sestavi še podrobnejšo statistiko.

Poučna ekskurzija učiteljev za risanje

Bled, 16. maja.

»Jugoslovan« je poročal pred kratkim o poučni ekskurziji učiteljev risanja na Dunaj, ki jo je napravilo naše učiteljsko službujoče v Dravski banovini, pod osebnim vodstvom direktorja srednje tehniške šole gospoda dr. Jožeta Reiserja iz Ljubljane.

Učiteljsko je odpotovalo z nočnim dunajskim brzovlakom in je dospelo po 9-urni vožnji na cilj. Na kolodvoru jih je čakal direktor Ronge, ki jih je sprejel nad vse ljubeznivo ter odpeljal s pripravljenim avtobusom v Schillerherberge v Unteraugarten Strasse. V dunajskem narečju je pozdravil dobrodošle goste ter jim odkazal prostore. V imenu učiteljskega se je zahvalil gospod direktor Reiser. Nemški učitelji so bili silno ljubeznivi. Ves čas so posvečali našim največjo pozornost, za kar zaslužijo vse priznanje in pohvalo.

Naši učitelji so si ogledali na Dunaju vse tipe modernega obrtnega šolstva, pred vsem obrtno-nadaljevalne strokovne in delovodske šole, ki so nudile veliko zanimivosti, in posebnosti zlasti pri metodi poučevanja. Izjave dunajskih učiteljev, ki poučujejo na teh šolah, pa tudi inženirjev in strokovnih mojstrov so ob pouku svojih učencev jasno svedočili kulturne napredek in smisel delovnega pouka. Teoriji sledi praktičen pouk. Učenec napravi najprej sliko, nato ob navzočnosti svojega mojstra skuša napraviti in ustvariti ono, kar je

poprej narisal. Razstava vajenskih risarskih, kakor tudi praktično izvršenih del ima v vsaki šoli stalen prostor v obsežni dvorani, kjer ima dostop vsak, ki se zanima za razvoj in napredek tega šolstva. Razstavni predmeti se menjajo mestoma vsak teden, kar je velikega vzgojnega pomena. Učenci so namreč radi tega primorani, da se potrudijo in posvetijo svojem učenju največ pozornosti in marljivosti, saj je njihovo delo izpostavljeno strogi, toda objektivni kritiki. Razstava je torej najboljšo vzgojno sredstvo k vzpodbujanju učencev.

Kako pa je s strokovnimi učitelji? Strokovni učitelji imajo potrebno izobrazbo, ki po več let prakticirajo na zavodih, razvijajo svoje teorije pri pouku, se tudi udeležujejo pri praktičnem delu. Hoteč dati izdelku umetniško vrednoto, poučujejo na zavodih tudi umetniki. Da so v stalnem stiku z napredkom sodobnih, modernih delovnih šol, prireajo v razdobjih poučne ekskurzije, eksperimentirajo ter utirajo pot izdelkom na domačih zavodih.

Pri tem stremljenju pa jim grede oblasti vsestransko na roko. V ta namen jim votirajo in žrtvujejo večje vsote denarja, zavedajoč se, da jim je omenjeni kapital naložen najvarneje in najbolje.

Glede učnih načrtov je omeniti, da so v veljavi še stari avstrijski, ki vsebujejo samo preveč stvarine, ki pa jo znajo večji učitelji prilagoditi tako, kakor zahtevajo potrebe sodobnih obrtnikov. Vsak vajenec ima svoje učne pripomočke, kar brezdomno gotovo pospešuje pouk. Disciplin je velika. Zamuda šolskega pouka, ki je neopravičena, se striktno kaznuje po zakonu. Pouk se vrši ves dan, dopoldne je navadno teorija, združena s strokovnim risanjem, temu sledi praktično delo. Sobota popoldne in nedelja je namenjena oddihu in počitku vajencev, ki se udeležujejo v tem času v različnih telesno-kulturnih, sportnih panogah, po načelu zdrava duša v zdravem telesu.

Glede medsebojnega podpiranja med šolo in obrtniki, je omeniti važno dejstvo, da je šolski kuratorij v stalnih stikih z najraznovrstnejšimi obrtniškiimi panogami, ki tako z vzajemno pomočjo zasleduje eminentne izsledke vzgoje in pouka ter praktičnega dela, katere skuša

V Vašem interesu je cenjeni gg. trgovci . . .

... da se pravočasno pobrigate, kako boste v bližajočih se dnevih nakupovanja za Binkošti povečali svoj promet! Marsikdo si bo še kupil novo obleko ali nove čevlje ali nov klobuk. Mnogo je še birmancev, ki si žele lepo birmansko darilo. Ali ne bi vsem tem postregli tudi vi v svoji trgovini? Gotovo! Zato je treba, da jih ves teden pred Binkošti opozarjate na predmete, katere jim lahko nudite. To storite najbolje v »Jugoslovanu«, če oglašate v tednu pred Binkošti in posebno še v binkoštni številki, ki bo izšla v zelo veliki nakladi in bo imela obilo zabavnega in pestrega štiva ter bo tri dni v rokah vseh številnih naših naročnikov in čitateljev. Pa zato bodo imeli Vaši oglasi v tem času velik uspeh, ker bo po praznikih odprtjen tudi velesjem. Ker vam hočemo ustreči, ker bi radi vaš oglaš čim boljše sestavili in ker bi vašemu oglasu nakazali čim lepši prostor, vas prosimo, da nam čimprej pošljete naročilo. — Uprava »Jugoslovan«, Ljubljana, Gradišče 4. Telefon 3068.

Površnike, obleke in vsa druga oblačila za gospode in deco nudi v največji izbiери tvrdka J. MAČEK, Ljubljana, Aleksandrova c. 12. 998

po učiteljskih močeh uveljavljati na svojem zavodu.

Skratka, ves pouk na obrtnih šolah je silno moderen in se poleg mnogih duhu časa prikrojenih učnih pripomočkov ozira na učenčev individualnost.

Učiteljsko si je med nešteto drugimi šolami ogledalo centralno obrtno-nadaljevalno šolo, ki je po svoji impozantnosti gotovo ena največjih na evropskem kontinentu, saj ima v njej prostora 80 različnih strok z nad 1200 stalnih vajencev. V njej dobe vodstva podeželskih obrtno-nadaljevalnih šol vsa potrebna navodila in smernice ter učne pripomočke. Vrše se hospitacije od strani tega učiteljskega, kjer dobe tudi inicijativo in duh modernega pouka.

Nad vse umestno in potrebno bi bilo, da bi naše prosvetne oblasti slej ko prej ustanovile slični zavod v Ljubljani. Zavod naj bi bil matica obrtno-nadaljevalnega šolstva, odkoder naj bi šle direktive modernega obrtno-nadaljevalnega šolskega pouka.

O tej važni kulturno prosvetni ustanovi je naše učiteljsko že mnogo razpravljalo s svojim vodjem g. dr. Reiserjem, ki je v naklonjenosti do teh šol izjavil, da bi bil najpripravljeni prostor baš na stavbišču ljubljanske srednje tehniške šole ter da bo po svojih močeh skušal podpirati omenjeno akcijo, kalikor bo le mogoče.

Poučna ekskurzija učiteljev risanja na Dunaj je v vsakem pogledu uspela nad vse zadovoljivo. Naj bo izrečena na tem mestu javna zahvala vodji ekskurzije g. dr. Reiserju in predsedniku tov. Hofbauerju, ki sta, prežeta ljubezni do nove šole, skrbno zastavila vse svoje sile v prid ekskurziji. Končno naj pohvalno omenim prizadevanje vseh ostalih odločujočih činiteljev, ki so kakorkoli pripomogli našemu strokovnemu učiteljskemu, da je v izpolnitvi vrzeli naših šol storjen zopet korak dalje. R. B.

Konfekcija „Elite“ Prešernova ulica 7-9 priporoča, da si ogledate brezobvezno bogato zalogo damskih in moških plaščev ter oblek

Ouida:

Farnmor

Roman

73

Divji vihar je vnovič zanesel z morja klic na pomoč, ko je lord izigral zadnjo karto ter dobil partijo kakor navadno.

Ko je dvignil pogled z kart, se je srečal z Lucilijini očmi. S čudnim izrazom je strmela vanj. Začudenje, očitanje in žalost je izdajal njen pogled.

Njej ni nikoli tako govoril; še nikdar se ji ni pokazal s slabe strani, ki jo je na njem ravnokar odkrila. Njegovo brezsrčno govorjenje jo je zbudilo v sree, zakaj ona je sočustvovala z vsem, kar diha in živi, celo cvetlice na travniku je pomilovala.

»Nekam žalostna si, Lucilia,« je rekel Farnmor mlademu dekletu, ko je vstal izza igralne mize in pristopil k njej. »Ali se tako bojiš nevihte?«

Sedela je zunaj sijajnega kroga ostalih gostov in nihče ni bil v njeni bližini, ko je prijazno položil roko na njeno rame. Odgovorila je:

»Ne bojim se, toda spomnila sem se nesrečnežev tam zunaj na morju, ki so v nevarnosti. Tudi sem pomislila, da sami ne verujete, kar ste ravnokar rekli. Jaz sem uverjena, da bi brodolomcem radi pomagali, če bi mogli. Meni se zdi nekaj strašnega, da mi tu sedimo brez skrbi in v veselju, ko se morda tam zunaj naš bližnji bori s smrtjo. Nekaj strašnega je umreti nasilne smrti!«

Roka mu je zdrknila z njenega ramena. Ta roka je nasilno pretrgala nit življenja njenega očeta. Njene besede so ga tako pretresle, da je zapustil udobno sobo ter stopil v samoto temne, nevihtne noči.

Ni deževalo, in če se je veter za hip poleg, je bilo tiho, še celo pljusket valov je utihnil. Farnmor je stal gologlav na terasi ter pogledal na morje, ko je blisk razsvetlil okolico. Plemenita, od kesanja izmučena duša moža, ki ga je svet imel za brezsrčneža, je bila prava predpoda razjarjenih elementov v naravi. Iz usten se mu je odtrgal bridek vzkič: »Bodi milostljiv meni, ubogemu grešniku, Vsemogočni in nebesih!«

Tedaj je vnovič zaslišal obupen klic na pomoč nekoga, ki se je boril z življenjem na morju. Ta klic se mu je hkrati zazdel kot neko poslanstvo. Izmučeni duh je prešinila misel: »Tvoja roka je uničila eno človeško življenje — zadosti svojemu grehu s tem, da rešiš človeško življenje!«

Cecil Farnmor je korakal v vetru k morju, ne vedoč, da mu sledi Lucilia. Ko je razburjen zapustil dvorano, je šla za njim, in ko je stal na terasi in se boril z Bogom, ga ni več pustila izpred oči.

Obrežje s pogodzenimi kletmi je bilo skoraj neobljudeno. Na kilometre daleč ni bilo nikjer ribiške vasi in razen šibkih sportnih čolnov ni bilo nikjer močnejše ladje. Majhna skupina mož — drvarjev, gozdarjev, kmetov in grajskih služabnikov — se je zbrala na obrežju. Imeli so najboljše voljo pomagati, tudi so prinesli s seboj dolge, debele vrvi, toda bili so brez moči! dokler je razsajal vihar, niso mogli plavati na odprto morje in vrvi

so bile brez koristi. Spoštljivo so se umaknili, ko so zagledali na razpenjenem obrežnem pesku svojega grajskega gospoda.

Tedaj je ognjena kača vnovič švignila po nebem svodu. V njeni čarobni svetlobi so videli ladjo, ki jo je voda poganjala k skalovju, in slišali so obupno vpitje njih, ki so gledali smrti v obličje. Hkratu je pridrvel nad ladjo težak, kakor hiša visok val ter nagnil ladjo na bok. Razlegel se je glasen tresk, ki ga je spremljal obupen krik: ladja je nasedla na skalo in obtičala.

V siju naslednjega bliska so videli razbito ladjo. Njeni boki so štrleli iz vode kakega pol streljaja od obrežja. Bila je to črna, brezoblična gmota, težeča na skali. Več kakor tretjina ljudi, ki so bili na njej, je padla v valovje, ostali so se oprijemali počenih desk in obupno vpili na pomoč.

»Prinesite mi takoj vrvi!« je rekel Farnmor možem, ki so stali poleg njega.

»Vrvi so tu, mylord,« je rekel nekdo.

»Toda z njimi ne opravimo ničesar,« je rekel neki najemnik. »Bog mi je priča, da bi se rad podal v nevarnost, da bi rešil nesrečnež iz vode. Toda tudi še tako močna ladja, se ne prebije skozi valovje, mylord.«

Lord Farnmor ni nič odgovoril. Okoli stoječi so ga prestrašeno gledali, ko je slekel suknjo, si privezal na rame svetiljko ter se opasal z vrvo. Nihče si ni upal ugovarjati. Sam se je zavedel, v kakšno nevarnost se podaja, toda bil je trdno odločen, da opere v tej besneči vodi svoje, s krvjo omadeževane roke, pa če bi ga tudi smrt prehitela.

Jz Dravske banovine

d Avstrijska prometna znanstvena družba priredi od 8. do 13. junija t. l. na Visoki šoli za svetovno trgovino na Dunaju II. prometni znanstveni teden. Prireditelj namerava nuditi udeležencem v vrsti predavanj odličnih strokovnjakov iz teorije in prakse prometa predelane časa primernih vprašanj železniškega, notranjega, plovitvenega in avtomobilskega prometa. Ob sklepu tedna bo skupna vožnja udeležencev v Passau k ogledu tamkajšnjih kolodvorskih in donavskih prekladnih naprav itd. Udeleženci se tedna lahko vsak, ki ima za obravnavana vprašanja primerno zanimanje. Vnanji udeleženci uživajo za vožnjo tja in nazaj na ladjah Prve donavske parobrodne družbe in na progah avstrijskih zveznih železnic 50% popusta. Vprašanja naj se naslovi na »Oesterreichische Verkehrs-wissenschaftliche Gesellschaft, Wien XIXII, Hochschule für Welt-handel«.

d Izlet Jadranske straže Ljubljana na morje. Izletni odbor Jadranske straže Ljubljana ponovno obvešča udeležnike binkoštnega izleta, da je odhod iz Ljubljane točno ob 16. uri. Izletniki naj bodo vsaj en četrt ure pred odhodom vlaka na peronu, da prejmejo izletne dokumente. Vagoni dolenskega vlaka bodo imeli napis »Jadranska straža, Ljubljana«. Izletniki naj imajo pritrjene na svojih kovčegih listke s polnim naslovom. Prijavljenci, ki niso do danes vplačali zneskov, naj to store nemudoma. Odbor jih smatra za obvezne, ker do 5. maja niso odpovedali svojih prijav. Natančen in podroben program prejme vsak ob odhodu vlaka. Izletniki, ki stanujejo na progi Ljubljana-Novovo mesto - Karlovac - Sušak, lahko vstopijo na svojih postajah. Izletna pisarna, Ljubljana, Vogelnova ul. št. 3.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snaži obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

685 **tovarna Jos. Reich.**

d Zahvala. Proselni oddelek mestnega načestva Ljublj. si šteje v prijetno dolžnost, se zahvaliti o priliki praznovanja »Materinskega dne« vsem p. n. tvrdkam cvetic, kakor tvrdki Bajt, Bizovičar, Herzmansky, Keše, Pavlin, Šimenc Ivan, Šimenc Pavel in Vatovec — za darovano cvetje, ki so ga poklonile pridni in ubožni ljubljanski deci s plemenitim namenom, vzbujati v otroški duši ljubezen in spoštovanje do svoje matice in vzgojiti deco v duhu jugoslovanske matere. Vsem darovalcem še enkrat najlepša hvala.

d Filharmonična družba v Ljubljani je sklenila podaljšati do 1. septembra 1931 rok za vpošiljanje onih skladb, ki prihajajo v poštev pri tekmovalju za nagrado 15.000 Din, razpisano maja meseca 1930 za najboljšo kompozicijo, pisano za veliki orkester, zbor in eventualno soliste.

d Fotoaparate kupite najboljšo pri Fr. P. Zajec, optik, Ljubljana, Stari trg 9. 420

d Volna, bombaž, nogavice in pletenine v veliki izbiri pri Karlu Prelogu, Ljubljana, Zidovska ulica 4 in Stari trg 12. 600

d Tudi Vi se lahko udeležite kongresa Brezalkoholne produkcije na Trsatu pri Sušaku, ki se vrši na binkoštno nedeljo. Na binkoštno soboto vozita dva posebna vlaka iz Ljubljane in Maribora ter se lahko vrnete že v ponedeljek, da binkoštno praznike izrabite. Izlet na otok Krk! Informacije daje brezplačno Brezalkoholna produkcija, Ljubljana, Kolodvorska ulica 3 (nasproti Mestnega kopališča).

d Ob 5-letnici odkritja »Zupanove Permetove jame« se vrši velika veselica, združena s plesom in prosto zabavo v senčnatem gozdu pri jami na binkoštni ponedeljek. Izstopna postaja Grosuplje. 1186

d Sprememba krajevnih imen. Ime kraja in občine Oslica, srez Kranj, sodni okraj Škofja Loka, se je spremenilo v ime Oselica. — Ministrstvo za notranje zadeve je odobrilo spremembe imena občine Murski vrh - Zasadi v ljutomerskem srezu v Murščak.

d Ukinitve pomožne pošte Rožni dol. Savska direkcija je ukinita s 30. aprilom pomožna pošta Rožni dol, nadzorna pošta Semič. — 1. maja je bil izločen iz okoliša pošte Trebnje Kamnji potok in priključen okolišu pošte Velika Loka. Iz okoliša pošte Osilnica so izločeni kraji Belica, Bezgarji, Papeži in Žurge, ter so priključen okolišu pošte Plešice.

d Telefonski promet z vsjo Madjarsko. Po odloku ministra za promet veljajo od 28. aprila v telefonski službi med Jugoslavijo in Madjarsko spremembe v toliko, da je telefonski promet razširjen na vse področje Madjarske. Jugoslovanske ozemlje je razdeljeno na tri pristojbinske pasove, Madjarska pa na dva.

d Ribarski sestanek v Bohinjski Bistrici bo v soboto 23. in v nedeljo 24. t. m. v hotelu »Triglav«. Povabljeni so vse ribarske organizacije iz kraljevine, zlasti pa iz Dravske banovine. Znižani vozni listki zasigurani. Zborovanje bo v soboto 23. maja ob 19. Dnevni red zborovanja: Otvoritev in pozdrav, razprava o načrtu ribarskega zakona, razprava o potrebi razdelitve ribarskih voda v ribarske revirje v bivši mariborski oblasti, predavanje g. dr. Krausa, predavanje g. Vlad. Kapusa, razgovor o tesnejših stikih med ribarskimi organizacijami, slučajnosti. V nedeljo 24. maja: od 7. do 9. nadaljevanje zborovanja (ako bo potreba), od 9. do 12. ogledovanje banovinskega ribjega za-

voda pod vodstvom upravnika tega zavoda g. inž. Rejca, ki bo obenem tudi razkazoval in pojasnjeval vse naprave. Ob 12. skupno kosilo v hotelu »Triglav«. Kosilo bo stalo 16 Din (juha, pečenka, 2 prikuhi, močnata jed). Prenočišče v hotelu ali depandansi 10 Din za osebo. Ribarsko društvo v Ljubljani vladno vabi vse člane ribarskih organizacij, da se udeležijo tega zanimivega sestanka in ogleda banovinskega ribjega zavoda, ki je pravkar bil dovršen. Prijave sprejema do petka 22. t. m. ob 11. Ribarsko društvo v Ljubljani.

»PAN« OVRATNIK NI TREBA PRATITI NE LIKATI. 943-16

d Vremensko poročilo. Včeraj je kazal barometer v Ljubljani 763,2, termometer 14,6, relativna vlaga 80%, smer vetra NE, jasno. V Mariboru je kazal barometer 759,4, termometer 17,6, relativna vlaga 69%, smer vetra WNW, jasno, drugod po državi je bilo večinoma vetrovno in jasno. Najvišja temperatura je bila v Ljubljani 25,2 (13-2), v Mariboru 22,4 (13-8), v Mostaru 26,3 (13-2), v Zagrebu 27,6 (13-7), v Beogradu 27,9 (14-4), v Sarajevu 27,1 (10-2), v Skoplju 27,6, v Kumboru 23,8 (15), v Splitu 24,4 (15-7), na Rabu 24 (14-8), na Visu 23,6 (13-7). V oklepajih je označena najnižja temperatura.

Birmanska darila

po znižanih cenah pri
L. Vilhar, urar
Ljubljana, Sv. Petra 36

Zobni atelje

Lambert Bruckner, Bled
je zaprt od 18. do 31. maja

1536

Ljubljana

Nedelja 17. maja 1931. Pask. Pravoslavni 4. maja, Pelagija.

Ponedeljek 18. maja 1931. Venancij. Pravoslavni 5. maja, Irina.

Nočno službo imata danes lekarni Sušnik na Marijinem trgu in Kuraš na Gosposvetški cesti. Jutri v ponedeljek lekarni Trnkoczy na Mestnem trgu in Ramor na Miklošičevi cesti.

*
Novinarske legitimacije. Uprava ljubljanskega velesojnega je naročila vsem svojim organom, da imajo novinarji, ki se izkažejo s predpisano legitimacijo Novinarskega združenja, vsak čas svoboden vstop v vse velesojne prostore. Zato velesojno ravnateljstvo letos redakecijam ne bo pošiljalo velesojnih legitimacij, ker zadostujejo novinarske. XI. ljubljanske velesoje se vrši od 30. maja do 8. junija.

*
Dva pogreba. Včeraj popoldne ob 15-30 se je vršil izpred mrtvaške veže splošne bolnice pogreb prvega slovenskega župana v št. Jakobu pri Rožu na Koroškem Franceta Kobenterja. Pogreba so se udeležili v velikem številu zlasti v Ljubljani bivajoči Korošci s predsednikom Koroškega kluba dr. Fellacherjem na čelu. Ob 17. uri se je vršil izpred hišnice na Vidovdanski cesti pogreb zaslužnega nacionalnega delavca Aleksandra Tomana. Pogreba so se udeležili zastopnik mesta ma-

gistratni direktor dr. Zarnik, zastopniki raznih društev in korporacij, oddelek gasilcev, dobrovoljci in ostalo občinstvo. Starem poborniku jugoslovanskega pokreta je izkazala zanj čast tudi naša vojska, ki jo je zastopala četa vojakov pod poveljstvom podporučnika, in oficirji ljubljanske garnizije s polkovnikom na čelu. Ob mrtvaškem vozu so korakali na vsaki strani po 4 podnaredniki s sabljami v rokah.

*
Francoski inštitut v Ljubljani vabi na predavanje o indoevropskih jezikih, ki ga bo imel v ponedeljek 18. t. m. ob 18. uri znani profesor pariške univerze g. A. Meillet. Predavanje znamenitega učenjaka bo v univerzitetni zbornici. Vabimo.

Še do petka popoldne

oddane obleke v kemično čiščenje, plisiranje, barvanje, pranje in svetlolikanje perila zgotovi sigurno do binkoštnih praznikov
tovarna Jos. Reich.

*
Zaključek tečaja in tekma v damskem friziranju. Zavod PO Zbornice TOI v Ljubljani je priredil trimesečni večerni tečaj za damsko friziranje v Ljubljani, ki se je vršil vsak teden dvakrat po dve uri ter je trajal od 16. februarja dalje. Tečaj se je pravkar zaključil. Zavod priredi obenem v ponedeljek 18. maja t. l. ob 8. uri zvečer v salonu restavracije pri »Levu« na Gosposvetški cesti kot zaključno prireditve teko udeležencev tečaja v friziranju. Na tej tekmi naj se pokaže spretnost, ki so jo tečajniki dosegli. Razdelile se bodo tudi priznalne diplome zavoda za 6 najboljših tekmovalcev. Pripominjamo, da je tečaj vodil naš priznani strokovnjak g. Vili Franchetti ml. in da bo o uspehu tekme razsojala žirija treh ljubljanskih mojstrov. Vabimo ljubljanske brivke in frizerske mojstre in pomočnike, da posetijo omenjeno prireditve. Vstopnine ni.

*
Pestri program koncerta Rdečega križa, ki bo jutri ob 20. uri v veliki Unionski dvorani, je tako mikaven, da se upravičeno pričakuje najštevilnejši poset. Glasbeno vodstvo zanimivega koncerta je iz prijaznosti prevzel g. kons. profesor Karel Jeraj. Kdor še nima vstopnice, naj se požuri, da jo čimprej kupi v Matični knjigarni. Čisti dohodek je namenjen za ferialno kolonijo siromašne dece ljubljanskih šol.

*
Zeissove tovarne v Jeni. Akademski klub geodetov v Ljubljani vabi vse, ki se zanimajo, na predavanje, ki se bo vršilo v četrtek 21. maja ob 20. uri na tehniki. Predaval bo g. inž. Leo Novak o »Zeissovih tovarnah« II. del, t. j. tehnični ustroj tovarn.

*
Gdč. Arkova zopet kot Metka. V nedeljo 17. t. m. zvečer se ponovi privlačna Simončič-Siviceva opereta »Oj, ta preštantana ljubezen!« V partiji Metke nastopi gdčna Arkova, ostala zasedba kot pri premijeri. Izven abonma. Cene znižane.

*
Priporočamo nakup blaga za obleke pri znani in solidni tvrdki Novak na Kongresnem trgu šte. 15. (Nasproti Nunske cerkve). 1220a

*
Kopališče v Kozelji se odpre v slučaju lepega vremena dne 17. t. m. to je danes. 1279

*
Stoti nastop gdč. Pirčeva na Sentjakobskem odru. V četrtek 21. maja se bo vršila na Sentjakobskem odru premijera Oskar Wilde-ove komedije za resne ljudi »Bunbury«. Ze naslov kaže, da je vsebina komedije velezabavna za posetnike, ki ljubijo izvrstno duhovito satiro. Oskar Wilde je spisal več komedij, v katerih ostro biča javno mnenje, ki hoče pod masko takozvane dobre vzgoje, zakriti slabe strani. »Bunbury« igrajo ravno sedaj na Dunaju. — Pri tej predstavi proslavi svoj stoti

nastop gdč. Pirčeva, ki jo lahko štejejo med najmarljivejše in najpripravljenjše sentjakobške kulturne delavke. S svojo pridnostjo je dosegla krasne uspehe. Vstopnice bodo od torika pri g. Milošu Karničniku na Starem trgu.

Lekarna Trnkoczy

Ljubljana, Mestni trg 4

Tel. 2186

P. t. r. 10755

Koks za kovače in centralne kurjave

iz angleškega premoga
75 Din za 100 kg
franko plinarno nuditi
Ljubljanska mestna plinarna.

*
Prepovedano pridobivanje peska iz struge Malega grabna. Mestno načelstvo ljubljansko je zvedelo, da nekateri izkopavajo iz struge in bregov Malega grabna pesek in prod v taki meri, da se zaradi tega seseda in ruši obrežje in ovira vodni tok. Ker je to ravnanje ne samo poškodovanje tuje lastnine, nego tudi kršitev predpisov (§ 1) vodoparnega zakona, se bo proti vsakomur, ki bi kršil te predpise še nadalje, kar najstrožje kazensko postopalo. Podrobnejša tozadevna navodila so razvidna iz razglasa, nabitega na razglasni deski mestnega načelstva ljubljanskega.

*
Dve težki nesreči. 22-letnemu skladiščniku pri Krisperju Maksimilijanu Kobalu je eksplodirala steklenica v roki in ga zelo nevarno obrezala na obeh rokah. — 29-letnemu cestnemu delavcu Štupi Mandetiju je pri kopanju odtelal kamen v levo oko in ga težko ranil. Oba ponesrečenca se zdravita v splošni bolnici.

Celje

*
Seja mestne občinske uprave bo v petek 20. t. m. ob 18. v posvetovalnici na mestnem načelstvu.

*
Finančna kontrola išče nove prostore. Finančna uprava bo s 16. avgustom potrebovala prostore za pisarne glavnega oddelka finančne kontrole v Celju. Hišni lastniki, ki bi hoteli dati take prostore v najem, naj do 25. maja vložijo pisarne ponudbe v pisarni glavnega oddelka v Cankarjevi ulici 11, kjer dobijo tudi podrobna obvestila.

*
Spremenjen vozni red pri mestnih avtobusih. Poletni vozni red ostane v splošnem dosedanj. Male izpremembe so samo sledeče: na progi Celje — Mestinje — Prelasko odpade vožnja Mestinje — Prelasko in nazaj ter vozi avtobus, ki odhaja iz Celja ob 12:50, naravnost v Rogoško Slatino ter se vrača od tam še isti dan ob 19:55 proti Celju; večernja vožnja na isti progi ob 18:15 v Sv. Peter pod Sv. Gorami in od tam ob 5:45 zjutraj proti Celju ostane neizpremenjena. Večerna vožnja ob 20:30 iz Celja v Vojnik in iz Vojnika zjutraj proti Celju odpade, zato pa vozi na tej progi iz Celja v Dobrno in nazaj po petkrat na dan v splošnem po lanskem voznem redu. Tiskani po-

*
Sijajno uspeha predstava »Miklovo Zalec«. V petek zvečer so koroški igralci v Mestnem gledališču vprizorili »Miklovo Zalec«. Tako razprodano ni bilo Mestno gledališče že dolgo ne, mnogo jih je pa moralo oditi, ker je zmanjkalo vstopnic. Korošci so igrali kot morejo igrali samo oni to pravo koroško narodno igro. Občinstvo jim je pri odprti sceni priredilo aplavz. Zala sama je naravnost vzbudila občudovanje pri gledalcih in ko so ji na koncu predstave izročili velik šopek Dramatičnega društva, se navdušenje kar ni hotelo početi. Po predstavi so se Korošci na vrtu hotela »Evrope« znašli s svojimi v Celju bivajočimi rojaki ter z mnogobrojnimi drugimi Celjani. Včeraj popoldne so se z brzim vlakom odpeljali v Maribor. Na kolodvoru se je številno občinstvo prisrčno poslovilo od njih in jih naprosilo, naj še pridejo večkrat v Celje.

*
Nočno lekarniško službo ima do vstetelega petka 22. t. m. lekarna »Pri Mariji pomagaj« na Glavnem trgu.

*
Velik vokalno-instrumentalni koncert pripravlja Celjsko pevsko društvo za 13. junij v proslavo 80-letnice H. Sattnerja.

*
Stanovanje za tuje. Tujsko-prometna pisarna v paviljonu pred kolodvorom bo tudi letos posredovala oddajo stanovanj in opremljenih sob za tuje-letovišarje proti običajni pristojbini in varščini Din 20. Stranke, ki nameravajo preko poletja oddajati stanovanja, naj to čim prej prijavijo tujsko-prometni pisarni.

*
Kopalna sezona se je pričela, dasi kopališča v parku in na Bregu še niso odprta. Od četrtika naprej je na obeh bregovih Savinje polno kopalcev ki se v teh nenadejanih poletnih dneh hladijo v še precej hladni vodi.

*
Poroka. Včeraj popoldne sta bila v celjski župni cerkvi poročena gdč. Pina Kopinškova, hčerka kapetana v p. in pešadijski poročnik g. Jakob Blažon iz znane celjske rodbine Blažonovih. Obilo sreče!

*
Smrtna kosa. V Šmartnem ob Paki je v četrtek zjutraj nenadoma umrla ga. Aglič Marija, soproga lesnega trgovca, v starosti 56 let.

*
Tombola. Danes vsi na tombolo Kola jugoslovanskih sester, ki se vrši ob 15. na Dečkovev trg. Krasnii dobitek!

*
Gostilničarji se opozarjajo, da je za čas naborov, t. j. od 20. maja do 3. junija, točenje alkoholnih pijač nabornikom strogo prepovedano.

*
Mestni kino predvaja danes ter jutri zvočni vefilem »Dimitrije Karamazov« po znanem romanu Dostojevskega. V glavni vlogi F. Kortner. Dve zvočni predigri.

*
Najdba turških novcev. Gostilničarka pri Anskem dvoru ga. Smigovčeva je pred nekaj dnevi našla na cesti med Jožefovim hribom ter Starim gradom lončeno posodo, v kateri je bilo precejšnje število novcev, ki izvirajo najbrž iz turških časov. Dež je izpral cesto in tako je prišel lonec na površje.

Jz drugih banovin

Tata so linčali do smrti

Borba seljakov z oboroženimi tatovi

Zadnje mesece so se pojavili v Mikulčičih pri Zagrebu tatovi, ki so seljakom naredili mnogo škodo. Odnášali so jim kokoši, suho, meso, mast, vino in druge potrebščine, katere ti seljaki prodajajo na trgu v Zagrebu, da se tako preživljajo. Žene so v tem kraju perice in perejo za Zagrebčane. Tudi perila so se tatovi lotili in oškodovali tako številne odjemalce peric. Da bi preprečila nadaljne tatvine, so seljaki postavili nočne straže. Predpreteklo noč so ti stražarji zasačili v dvorišču seljaka Marka Stosara dva tatova, dva pa na dvorišču seljaka Mirka Noržiča. Vas stoji ob potoku. Tatovi so preskočili vodo, ko so opazili, da so hiše zastražene. Samo en tat ni mogel čez vodo, ker je bil obtežen z vrečo, v kateri je imel več ukradenih kokoši. Stražarji so alarmirali vas in seljaki so obkolili zaostalega kokošarja, drugi so pa lovili ubežnike. Tat se je branil z vojaškim mečem, seljaki so pa udrihali po njem s palicami in koli, dokler se ni onemogel zgrudil s težkimi ranami in notranjimi poškodbami, katerim je tat kmalu nato tudi podlegel. Preden je linčan tat izdihnil, je izdal tudi svoje tovariše. Do smrti pobit tat se piše Anton Kunst. Bil je zidarski pomočnik. Orožnjaki iščejo zdaj njegove tovariše, ki so kmetom v zadnjih mesecih odnesli nad 600 kokoši.

Državni denar je posojal siromakom

Zrtev posebne manije

V Radovištu v skladišču nepravilno pripravljena tobaka je pred dnevi izvršil samomor upravnika skladišča Aleksander Novitović. Ta je upravljal tudi glavno blagajno. Pred dnevi je bil premeščen v Priljep. Njegov naslednik Bridman je pregledal blagajno preden je je prevzel. Med

kontroliranjem blagajniških knjig se je Novitović zaprl v sosedno sobo in napisal tri poslovilna pisma. Ko je inspektor zahteval od njega ključce od blagajne, mu jih je Novitović izročil. Nato je pa zbežal iz pisarne, legel v sobi za tuje na posteljo in si pognal kroglo v čelo. Bil je v trenutku mrtve. Na pok so prihiteli uslužbenci in inspektor Lazarevič, ki so pa našli nesrečnega že mrtvega. V poslovilnih pismih je Novitović prosil mater in ženo, naj mu oprostite, ker se je moralo tako zgoditi.

Zanimivo je, da je Novitović bil na glasu postnega uradnika. Postal je pa zrtev posebne manije. Zelo rad je namreč posojal siromakom ljudem denar, katerega je vzel iz državne blagajne. Seveda mu od teh siromakov ni posojila nihče vrnil. Sam je živel skromno. Po natančnem pregledu blagajne bodo ugotovili, koliko državnega denarja je nesrečnega posodil siromakom.

b Dvanajst Črnogorcev je šlo v Fordove tovarne. Na priporočilo barskega nadškofa dr. Drobnečiča, ki je prijatelj Henrika Forda, je odšlo te dni v Ameriko 12 črnogorskih mladeničev, katere bo Ford sprejel v svoje tovarne. Ford je nadškofu obljubil, da bo tri leta sprejemal po 12 mladeničev iz Črne gore v svoje tovarne in jih bo izučil v raznih obrtih.

b Dr. Josip Sedmak je otvoril advokatsko pisarno v Skoplju, Kej 13. oktobra št. 32.

b Otvoritev letalske razstave v Zagrebu. Obisk letalske razstave v Zagrebu ni bil prevelik. Veljko pozornost je zbudil pa prihod znanega poljskega letalca Orliškega. Prispel je s letalom, s katerim je letel do Tokija in sodeloval v propagandnem letu okoli Evrope.

b Zračni promet s Prago. V petek je odtelal iz Zagreba prvi aeroplan društva za zračni promet in otvoril letalsko progo med Zagrebom, Bratislavo, Brnom in Prago. S tem je bil obnovljen zračni promet za to sezono med našo državo in Češkoslovaško.

Po smrti odlikovan

Škocjan, 16. maja.

Odlikovan je bil z zlato medaljo za državljanske zasluge rajni Anton Činkole, posestnik v Dobruški vasi. Bil je 21 let župan škocijanski, predsednik šolskega in farmanskega odbora, odbornik cestnega odbora in častni član škocijanski. Kot zaveden naprednjak je imel

vedno razumevanje za vsako prosvetno delo ter je sploh pospeševal vsak napredek v občini. Županoval je v najburnejših dneh pretekle dobe in bil vedno na mestu. Uvažen povsodi, je njegova beseda res tudi zalegla. Skrbel je vedno za korist občine ter pazil, da se niso strankarske strasti preveč razpasle. Zato je pa bil tudi spoštovan ne samo v domačem kraju, marveč tudi daleč po vsej Dolenjski. 21 let je bil župan, in to nepretrgoma brez presledka. Kot tak se je udeleževal vsesplošno. Ko smo leta 1925. ustanovili Sokola je bil izvoljen prvim podstarostom novo ustanovljenega društva. Občani ga bodo ohranili v lepem spominu. Za svoje velike zasluge je dobil zdaj z visokim odlikovanjem priznanje tudi na najvišjem mestu.

F. Fajdiga sin

Zaloga pohištva in tapet iških izdelkov
Ljubljana, Sv. Petra cesta 7
Ustanovljena leta 1879 317

Potovanje po zvezdi večernici

78.

Mravelj je bilo vedno več. Naposled so kar v množici planile na ostanke stegozavra, grizle kožo, trgale meso in obirale kosti. Dušan in Danica sta pred njimi pobegnili pod veliko praprotno palmo, od koder sta opazovala njihovo delo. Ko so se mravlje nasitile, so pričele meso odnašati v gozd, kjer so imele svoje mravljišče. Naposled je ostalo samo še obeljeno okostje ogromne živali, ki se je še malo prej zadovoljno sprehajala po gozdu.

79.

»Nevarno je na Veneri!« je dejal Dušan, ko se je zopet bližala noč. »Ne bova več spala na tleh.« »Kje pa?« je »adovedno vprašala deklica. »Glej,« je odvrnil deček, »tu v nahrbtu imam vrvi, ti pa imaš rjuho. Privezala bova vrvi za vogale, obesila jo visoko med debela praprotnih palm, in varna postelja bo narejena!« Tako sta zares tudi storila.

Naši izseljenci v Nemčiji

V Westfaliji živi okoli 50.000 naših izseljencev, večinoma rudarjev in tovarniških delavcev, ki imajo 75 jugoslovanskih društev s 4.500 člani. Vsa društva so združena v »Jugoslovansko izseljeniško združenje«.

Ta odbor se že tri leta prizadeva za kulturni in socialni napredek naših kolonij v Nemčiji. Letos pa bo organiziral velik izlet deca v Jugoslavijo. Deca se ne bo samo oddahnila v naših krajih, temveč bo tudi spoznala svojo pravo domovino, njene lepote, narodne običaje itd.

Povratak koroških igralcev

Ljubljana, 17. maja.

Danes se vrnejo domov z vlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 11:31 koroški bratje, ki so priredili po Sloveniji potovanje in vpriporili v naših glavnih mestih »Miklovo Zalo« z nepričakovanim uspehom. Na Jesenicah se bodo ustavili in zaključili svojo turnejo. Priredili bodo »Miklovo Zalo« ob 20. uri. Vsi so vabljeni na glavno postajo, da se poslovimo od ljubih gostov.

Zborovanje marenberškega učiteljskega društva

Marenberg, 14. maja.

Učiteljsko društvo za marenberški okraj je zborovalo 13. maja 1931 v Vuhredu. Zborovanje je vodil predsednik Terčak Stane, ki je poročal o uradniškem zakonu in o izpremembah pri organizaciji glede na uradniški zakon. Nato so se reševali tekoče društvene zadeve. Apeliralo se je na članstvo, da se naj po možnosti vsi člani zavarujejo pri bolniški zavarovalnici, oni tovariši, ki imajo deco, pa naj pristopijo k Samopomoči za otroke učiteljev in učiteljic, ki se je pravkar osnovala. Ti dve organizaciji sta socialno-gospodarski ter sta izrazito naši ustanovi, zato društvo vsem članom pristop toplo priporoča.

Obširna debata, v katero je poseglo vse članstvo, se je razvila o kulturnem, nacionalnem in gospodarskem delu na naši severni meji in o korakih in ukrepih, ki se naj napravijo v tej smeri.

Učiteljsko društvo je stopilo v stik z ZKD v Mariboru ter bo na njegovo pobudo priredila Zveza v središču marenberškega okraja v Marenbergu svoj prosvetni dan dne 7. junija.

Obširno je poročal g. Doberšek Karol, šolski upravitelj iz Prevalj, o snovanju kmetijsko-nadaljevalnih šol ter utemeljeval njih potrebo, posebno tukaj ob meji, kajti na ta način se lahko kmetu gospodarsko mnogo koristi, se ga izobrazi, kulturno dvigne, obenem pa se vzbuja tudi narodna zavest.

Skleno se, da se v jeseni ustanove po vsem okraju, kjerkoli bodo zato dani potrebni pogoji. Kmetijske nadaljevalne šole naj bodo žarišče vsega obmejnega kmetijskega življa.

Predavatelj Karel Doberšek, znan šolski reformator, je v globoko zasnovanem predavanju »O spoznavanju otrok« podal pregledno sliko iz svojih opazovanj v šoli. Posebno zanimiva je bila grafična slika o teži in višini vseh otrok na njegovi šoli, ki nam to tako lepo in nazorno prikazuje.

Ker ni mogel predavanja končati, bo predavanje nadaljeval na prihodnjem zborovanju. Za skupščinska delegata sta se določila gđc. Poharjeva Sonja in g. Terčak Stane.

Razdelile so se tudi tiskovine za statistiko o izvenšolskem delovanju učiteljstva, po izpolnitvi pa jih članstvo vrne društvu.

Pri zborovanju je bila soglasno izvoljena za častno članico učiteljskega društva podpredsednica gospodična Ivanka Vidmarjeva iz Vuzevnice, ki si je priborila mnogo zaslug pri kulturnem in nacionalnem delu ob meji. Nad 30 let že nepretrgoma službuje v Vuzevci, kjer je bila priča vsem naporom in borbam Slovencev, saj je tudi sama povsod aktivno sodelovala. Navzoče članstvo jo je z velikim navdušenjem pozdravilo, saj je tudi v društvu ena prvih boriteljev za stanovske interese ter je že nad 30 let članica stanovskega združenja.

Smrten skok v Dravo

Marenberg, 12. maja.

Dne 7. t. m. je zelo razburila vaščane v Selnici ob Dravi novica, da je neki možki, ob priliki prevoza s brodom preko Drave, skočil v njo in utonil.

Omenjenega dne je prišel k brodarju, ki prevažal s Volmaierjevem brodom preko Drave pri Selnici, 58 letni delavec Matija Veit, doma iz Gradisce ter prošil, da ga prepelje z brodom na drugo stran reke. Brodar mu je ustregel. Ko pa sta bila približno v sredini Drave, se je Matija Veit nenadoma vzel preko broda in se vrgel v deroče valove, ki je svojo žrtev mahoma pokrilo z valovi in ga odnesla. Brodar sam mu takoj ni mogel pomagati.

Ko je privozil na drugo stran, so se našli ljudje, da bi nesrečnega samomorilca rešili.

Izlet bo trajal od 3. avgusta do 7. septembra t. l. Pokroviteljstvo izleta je prevzela soproga našega generalnega konzula v Düsseldorfu gospa Marković, vodstvo pa izseljeniški komisar g. Deželic in člani odbora gg. Bolha, Lindič in predsedniki društev. Na sliki vidimo predsedništvo »Jugoslovanskega izseljeniškega odbora« za Nemčijo. Sedijo gg.: Breznikar, Lindič, Deželic, Bolha in Pokovec. Sedijo pa gg.: Konecila, Sinkovec, Babič, Hribersek, Snajden in Doberšek.

toda ves njihov trud je bil brezuspešen. Mrtevca še do danes, ko to pišemo, niso našli. Delavec Matija Veit je bil slabe telesne gradnje ter zadnje čase bolan. Zivel je tudi v zelo slabih gmetnih razmerah, ker zadnje čase ni mogel delati. Vzrok samomora je iskati v teh stvareh. — To je že sedaj drugi samomor v valovih Drave v zadnjih dveh mesecih.

Za pomladansko sezijo posetite pred nakupom moških oblik, manufakture, moškega perila in modnih potrebščin najprvo trgovino

JOSIP OLUP

Ljubljana, Stari trg št. 2 na vogalu in postreženi boste z dobrim blagom po najnižji ceni.

Škocijan

Odlikovanje. Pred kratkim sta bila odlikovana z redom sv. Save V. vrste tukajšnji župan g. Anton Marinčič in dekan g. Josip Anžič.

Maribor

m Prihod Spielmana in Pirea v Maribor. Včeraj ob 11:36 sta prispela iz Celja v Maribor šahovski veleojster Spielmann in naš mojster Vasja Pirc. Na kolodvoru ju je sprejelo veliko število šahistov, pozdravil pa ju je predsednik kluba, sodnik g. Kramer. Popoldne ob 16. uri sta v dvorani hotela »Orel« otvorila tretjo partijo matcha. Svoječasno nameravane simultanko ne bo.

m Prihod Korošcev in Čehoslovakov. Včeraj so se z ljubljanskim brzovlakom ob 14:45 pripeljali v Maribor koroški igralci iz Sv. Jakoba v Rožu. Na postaji jih je sprejelo mnogo občinstva z zastopniki raznih društev, godbo Drave ter omladino. Koroške brate, ki so prišli v svojih narodnih nošah, je v imenu mariborskih narodnih društev pozdravil prof. Robert Kenda. Nato se je razvil imponzanten spreved po mestu. V Narodnem gledališču so Korošci nastopili z Miklovo Zalo, po predstavi pa je bil še sestanek v Narodnem domu. Z istim vlakom so prispeli v Maribor s svojega potovanja po Jugoslaviji tudi češkoslovaški železniški uradniki. Sprejeli so jih zastopniki jugoslovansko-češkoslovaške lige z dr. Reismanom in inž. Lebnom na čelu. Čehoslovaki so se v Mariboru pomudili le, dokler vlak ni odšel in jih odpeljal preko Avstrije domov.

m Prvi nastop Sokola-Matice. Sokol-Matica bo letos imel svoj prvi javni nastop v nedeljo dne 31. maja na letnem telovadišču.

FRANJO BUREŠ
urur, zlatinar in optik
MARIBOR
Vetrinjska ulica 26
URE ZA BIRMO

m V Dupick! Slavnost otvoritve Dupleškega mostu bo danes, v nedeljo ob vsakem vremenu. Za slučaj slabega vremena je pripravljenih dovolj prostorov. Začetek oficialnih slavnosti bo ob 10. uri Sv. maša na mostu bo daroval in most blagoslovil g. stolni župnik in kanonik Urtek. Popoldne bo velika ljudska veselica na prostornem travniku tik mostu. Sodelujejo godba in pevski zbori. Mestni avtobusi vozijo od 8. ure dalje ves dan. Iz Ptujja so prijavljeni številni obiskovalci z županom g. Brenčičem. Za red bodo skrbeli okoliški gasilci.

Klobuke, perilo, kravate nudi ugodno JAKOB LAH, Maribor. 1184

m Ljudska univerza v Mariboru (Apolo kino). V ponedeljek, dne 18. maja priredi 5 prvih gojencev ljubljanskega konzervatorija komorni večer z zelo lepim programom. V spomin 175-letnice rojstva Mozarta igrajo kvartet Francoza Ravela. Sodelujejo sledeči konservatoristi: g. Pfeifer Leon (1. violina), g. Stanič Franjo (2. violina), g. Šušteršič Vinko (viola), g. Bajde Oton (violončelo) in g. Lipovšek Marijan (klavir). Vsi gospodje so iz šole g. prof. Jana Slaisa.

LUNA MARIBOR nogavice vseh vrst m Zimski sport. Zimski sportni odsek SPD Maribor bo imel svoj letošnji občni zbor v pe-

m Gledališče. Danes, v nedeljo zvečer se bo po znižanih cenah vpriporila Kalmanova opereta »Cirkuska princesa«. V torek bo pa prva repriza Grumove groteske »Dogodek v mestu Gogi« za abonente reda C.

reta, dne 22. t. m. ob 19:30 v Lovski sobi hotela »Orel«. Dolžnost vsakega člana je, da se obnega zbora udeleži, pove svoje mnenje o storjenem delu in želje za bodoče.

Obleke moške, otroške, čevlji, nogavice, solidno pri JAKOBU LAHU, Maribor. 1182

m Prednaznanilo. Otvoritev mestnega paviljona pri Treh ribnikih. Kakor smo doznali iz povsem verodostojnega vira, se otvori na binokostno nedeljo t. l. najmoderneje renovirana in reorganizirana čolnarna z interesantnimi novostmi. Opis podrobnosti sledi. 1287

Radi kvalitete in cene — samo »KARO ČEVLIJE!« 985

m Dovršitev regulacije Koroščeve ulice. Dela pri podaljšanju Koroščeve ulice na križišču Vrbanove ulice so dokončana. Na trikotu stikališča je urejen nizek nasad.

Rešitev stanovanjskega vprašanja

Ljubljana, 16. maja.

Splošna gospodarska kriza tare svet; občutijo vsi stanovi. Nedvomno je precej občutna tudi stanovanjska kriza, zlasti v večjih mestih, kjer primanjkuje stanovanj. Mnogo družin stanuje po nezdruženih »barakah«, po stanovanjih, ki bi zaslužila drugo ime.

Ljudi je vedno več, izseljenci se vračajo in beguncev ali doseljencev z zasedene ozemlja je vedno več. Vsi pa potrebujejo stanovanj. Stavbena podjetnost, dasi je precejšnja, ne more zadostiti potrebam prebivalstva. Hvalovredno je prizadevanje raznih socialnih združenj, ki omogočajo svojim članom, da pridejo do zdravih stanovanj, toda siromašnejši sloji ne morejo biti deležni teh dobrot.

Koliko zadovoljniji je človek, če gre iz službe na svoj dom. Vse si uredi po svojem okusu, ne muči ga slab radi morebitne stanovanjske odpovedi. Koliko ugodneje bi se počutil v lastnem domu obrtnik, ki mora plačevati visoko najemnino za najete lokale. Denar, ki ga izda za najemnino, bi lahko porabil za dvig svojega blagostanja. Uradniško osebje potrebuje kolikor toliko več in udobnejših stanovanjskih prostorov in najemnina zanje mu odnese precejšnji del dohodkov. Delavstvo, ki prihaja z dežele v mesto, da si zasluži svoj vsakdanji kruh, teško dobi primerno stanovanje. Z združenimi močmi si pa lahko postavi dom, da se po naporem vsakdanjem delu zadovoljno odpočije.

Kako ugodno bi vplivalo na življenje novoporočencev, ko bi mogli priti v lasten dom, ki bi si ga postavili še pred poroko in jim ne bi bilo treba iskati stanovanja in ga naposled še drago plačati.

Mnogo je zasebnih nameštencev, ki si s svojimi dohodki teško uredijo najskromnejše stanovanje; z vzajemnostjo pa bi lahko dosegli svoj namen.

Na mnogo načinov se rešuje stanovanjsko krizo. Eden izmed najbolj uresničljivih načinov je ta, ki si ga je nadel za svojo nalogo »Stanovanjska in kreditna zadruga v Ljubljani, r. z. z. n. z.« Komu je do lastnega doma naj se obrne za navodila na omenjeno zadrugo, ki posluša za stranke ob nedeljah od 13. do 16. ure v Kolo-dvorski ulici 23, prit. desno.

Cerkniško pismo

No, pa smo z birmo v kraju za pet let. V Cerknici je birma, ki je bila na Vnebohodu, zelo lepo potekala; k temu je pravzaprav največ pripomoglo krasno vreme, ki ga imamo že nekaj dni. Birmancev je bilo zelo veliko, nekaj jih je bilo tudi z Rakeka. Tudi drugih ljudi se je večkrat toliko nateplo v Cerknico, da že zlepa ni bilo tako živahno. Jasno, da tudi sejmarijev in fotografov ni manjkalo in je bilo obogajega vsaj polovico preveč. Tudi ciganski vrtljak gre za birmo iz kraja v kraj. V Cerknici se je utaboril pred Bavdkovo hišo. Na tem vrtljaku sta se v četrtek pripetili tudi dve manjši nesreči. Nekemu fantu je priletel stolček od vrtljaka v glavo, a mu je k sreči prebil samo ustnico; nekdo drugi pa je z nogo priletel ob stolček ter si je močno poškodoval desno nogo. V četrtek popoldne je odšel iz Cerknice v Grahovo škof dr. Rožman, kjer je v petek birmoval.

Ze nekaj dni imamo tako lepo vreme, da smo res lahko zadovoljni z njim. V četrtek na praznik je lepo vreme pritegnilo precej ljudi na Cerkniško jezero. Ker je popoldne močno pripekalo sonce, so se pojavili tudi že prvi kopalci; pravijo, da se je tudi voda že precej ogrela. Kakor se kaže, smo sedaj vendar enkrat opravili z dežjem in drugimi vremenskimi neprilikami.

V četrtek popoldne po birmi je imela cerkniška gasilska godba pod vodstvom g. Zuljana pred cerkvo svoj koncert. Poslušalcev je bilo dovolj, ker so lahko zastoj poslušali.

Danes naredi pevski odsek cerkniškega Sokola manjšo turnejo v hribe. Nastopili bodo v Otavah pod vodstvom dr. Kraševca.

Sv. Križ pri Litiji

Prememba posesti. Bivšo Humrovo hišo je kupil g. Fakin iz Moravske gore. Trgovina, ki jo je vodil pokojni gospod Humer, je opuščena. V hiši se je pa začasno nastanil poštni urad.

Dražba poštno vožnje se je letos vršila izjemoma pri direkciji pošte in telegrafa v Ljubljani 12. t. m. Naši reflektanti so vložili le pismene ponudbe in se osebno ni nihče licitacije udeležil. Umetnost bi pa bilo, če bi se nas kako avto-podjetje usmilo in to vožnjo za prevoz potnikov in pošte iz Sv. Križa do Litije in obratno prevzelo, ali pa poštna uprava sama. Tudi naprava brzojava bi bila za naš kraj, ki smo od ostalega prometa odtrgani, nujno potrebna.

Načelnik tukajšnje požarne brambe g. Anton Rappl, ki se je težko ponestril pri zadnjem požaru v Gabrovki, je za silo okrevaj in zastopil posteljo; hodi le za silo po bergljah. Tudi mi želimo vrlemu in požrtvovalnemu gasilecu skorajšnjega okrevanja.

Sokolstvo

Uspehi naraščajskih in članskih tekem LSZ. Načelnštvo sokolske župe Ljubljana je nam poslalo uspehe tekem na orodju naraščaja in članstva, ki so se vršile 19. in 26. aprila t. l. v Ljubljani. Doseženi uspehi pri župni tekmi na orodju so tle:

- Moški naraščaj:** Tekma vrst višjega oddelka:
I. Ljubljanski Sokol 321'75 točk,
II. Sokol I. Tabor 297'50 točk,
III. Ljubljanski Sokol 294'25 točko,
Posamezniki višjega oddelka:
1. Malnarič Ivan, Ljubljanski Sokol 66'50 točk,
2. Brnčić Hrvoj, Ljubljana II, 66'25 točk,
3. Jugović Zorko, Ljubljanski Sokol 65'75.

- Nižji oddelek:** tekma vrst:
I. Ljubljanski Sokol 181'00 točk,
II. Ljubljana IV 171'50 točk,
III. Sokol Kočevje 159'00 točk.

- Posamezniki nižjega oddelka:**
1. Horvat Marzan, Kočevje 39'50 točk,
2. Zibert Branko, Ljubljanski Sokol 39'00 točk,
3. Longyka Anton, Ljubljanski Sokol 37'50 t.

- Zenski naraščaj:** tekma vrst višjega odelka:
I. Ljubljanski Sokol 269'75 točk,
II. Ljubljanski Sokol 249'75 točk,
III. Sokol I. Tabor, 242'25 točk.

- Posameznice višjega oddelka:**
1. Pustišek Ruža, Ljubljanski Sokol 58 točk,
2. Strmecki Mira, Sokol I, Tabor 56 točk,
3. Babinek Marija, Ljubljanski Sokol 54'50 t.

- Tekma vrst nižjega oddelka:**
I. Ljubljanski Sokol 278 točk,
II. Sokol Ljubljana IV, 244'75 točk,
III. Sokol Kočevje 231'50 točk.

- Posameznice nižjega oddelka:**
1. Pustišek Marta, Ljubljanski Sokol 57'75 t.,
2. Pretnar Vera, Ljubljanski Sokol 56'25 točk,
3. Bradaška Sanda, Ljubljanski Sokol 56'25 t.

- Člani tekma vrst višjega oddelka:**
I. Ljubljanski Sokol 632'25 točk,
II. Ljubljana II, 496'85 točk.

- Posamezniki višjega odelka:**
1. Zupančič Neli, Ljubljanski Sokol 140'75 t.,
2. Potokar Milan, Ljubljanski Sokol 131'50 t.,
3. Borko Franc, Ljubljanski Sokol 127'50 točk.

- Tekma vrst srednjega oddelka:**
I. Sokol Ljubljana II, 696'95 točk,
II. Ljubljanski Sokol 692'25 točk,
III. Sokol I, Tabor 580'25 točk.

- Posamezniki srednjega oddelka:**
1. Pirc Stane, Sokol I, Tabor 150'50 točk,
2. Robek Edo, Sokol II, 149'25 točk,
3. Noč Franc, Sokol Domžale 148'50 točk.

- Tekma vrst nižjega oddelka:**
1. Vličič Janez, Sokol I, Tabor 149'95 točk,
2. Hočvar Stane, Sokol Ribnica 143'50 točk,
3. Jurjevič Stanko, Sokol Ribnica 142'25 točk.

- Članice tekma vrst višjega oddelka:**
I. Sokol Ljubljana II, 419 točk,
II. Sokol I, Tabor 406'50 točk,
III. Sokol Ljubljana, šiška 144'50 točk.

- Posameznice višjega oddelka:**
1. Goršič Joža, Sokol Ljubljana II, 94'50 točk,
2. Longyka Anica, Sokol Ljubljana II, 93 točk,
3. Lopac Marta, Sokol I, Tabor 93 točk,
3. Košak Davorina, Sokol Ljubljana II, 89 t.

- Tekma vrst nižjega oddelka:**
I. Ljubljanski Sokol 468 točk,
II. Sokol Ljubljana IV, 463 točk,
III. Sokol Kočevje 427'50 točk.

- Posameznice nižjega oddelka:**
1. Zupančič Mica, Sokol Ljubljana V, 98 točk,
2. Longyka Mica, Sokol Ljubljana IV, 97'50 t.,
3. Logar Rika, Ljubljanski Sokol 96 točk.

Tekme v lahki atletiki pa bodo na jesen in bo načelnštvo potem izdalo skupne rezultate posameznih oddelkov. Zdravo!

Sokolsko društvo Velenje je priredilo v ponedeljek svojemu prvemu načelniku br. Radu Prelovcu iskreno odhodnico, katere se je udeležila tudi številna deputacija Sokolskega društva šoštanj. Starešina domačega društva, br. Kurnik se je br. Prelovcu prisrčno zahvalil za njegovo vzorno in marljivo organizatorično in tehnično delo v društvu ter imenovanju direktorja rudnika za vestno službovanje, starešina br. Rejec za požrtvovalno pomoč Sokolskemu društvu šoštanj in imenovanju Primorskih rojakov, br. Sovinek za mladino, iskrene, globoko občutene prijateljske besede pa so naslovili na odhajajočega se br. Ing. Trobej, Blatnik in Kušar, s. Justa Rakova pa mu je vročila skromen spomin. Sodeloval je tudi v splošno priznanje tamburaški zbor. Brat-skemu Sokolskemu društvu Split, kamor odhaja br. Prelovec, čestitamo na pridobitvi vrliga prednjaka, v naših sreih pa ostanje nanj lep, hvaležen spomin skupnega dela v mlademu društvu in odkritosrčnega tovarštva... Zdravo!

Tečaj za proste in tekmovalne vaje v Slovenjgradu. Preteklo nedeljo so se zbrali v Sokolskem domu v Slovenjgradu načelniki (ce) in prednjaki (čice) sokolskih društev »Koroškega sokolskega okrožja«, da skupno predelajo in po potrebi popravijo predpisane vaje (proste in tekmovalne) za članstvo in naraščaj in igre za deco. Navzočih je bilo 13 članov in 12 članic, ki so pod vodstvom okrožnega načelnika br. Veljaka intenzivno in vztrajno vežbali od 8. do 12. in od 14. do 17. ure. Poleg navodil za tekme so prejeli navodila za okr. izlet 21. junija v Slovenjgradec. Vežbalo so se tudi proste vaje. Udeležence tečaja je pozdravil v imenu Mariborske sokolske župe župni podstarosta br. Dr. Zelenikar.

Trdovratno zapeko, katar debelega črevesa, napetosti, želodčne motnje, zastajanje krvi, nedelavnost jeter, zlato žilo, bolečine v kolkih odpravimo z uporabo naravne »Franz Josefov« grenčice, če jo izpijemo zjutraj in zvečer malo čaščico. Zdravniki strokovne veličine izpričujejo, da učinkuje »Franz Josefov« voda celo pri zdražljivem črevesu brez bolečin. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in vseh specerijskih trgovinah. 471

Obupno dejanje mlade žene

V samomorilnem namenu je izpila večjo količino joda

Trbovlje, 17. maja. Žena rudniškega ključavničarja Štefanija S. je, dasi še mlada, precej razburjivega značaja. Zato je imela z možem, ki je priden in marljiv delavec, že večkrat ostrejšje prepire. Ob takih prilikah so razburjeno ženo običajno sosedje pomirili. Nekoč se pa nikakor ni dala pomiriti ter je odšla v Zagreb, kjer je ostala tri mesece, nakar se je skesana zopet vrnila k svojemu možu, ki ji je kot običajno tudi to krat vse odpustil.

Ko se je včeraj popoldne njen mož vrnil z

motornim kolesom s kratkega izleta, se je zopet močno razburila. Očividno svojih živcev ni mogla več obvladati, zato se je odločila za usodno dejanje. Vzela je iz omare večjo steklenico joda ter skoraj vsega izpila. Na bolesten krik so prihтели mož in sosedje, ki so obupanko spravili v rešilni avto, ki jo je odpeljal v tukašnje rudniško bolnico, kjer ji je rudniški zdravnik nudil pomoč. Stanje samomorilne kandidatnje ni obupno, ker je bila zdravniška pomoč pravočasna.

Gad ga je pičil

Pogumen dečko se je sam operiral

Novo mesto, 16. maja. Gad je pičil desetletnega šolarja Cirila Šušteršiča iz Jame pri Dvoru. Z drugimi dečki je brodil po gozdu, kar ga je zasklelo v spodnjem delu desne meči in dečko je z grozo opazil gada, ki je še enkrat vsekal po njegovi goli nogi. Tudi drugi otroci so videli gada, pa nobeden ga ni ubil, stekli so v vas s to žalostno resnico. Mali Ciril pa je vedel, kaj je treba ob taki priliki početi, in prosil je navzoče tovariše, naj mu kdo prerezje zastrupljeno mesto. Pa nihče ni imel ter korajže. Dečko ni prav nič okleval, temveč si je kar sam puščal z nožem zastrupljeno kri. Zarezal si je tri centimetre dolgo rano, nato pa odšel domov. Tam so mu rano hitro izprali, nadvezali, fantka napojili z žganjem in hajdi v bolnico. Vendar je preteklo polnih šest ur po vpiku, ko je prišel Ciril v zdravniško oskrbo k Usmiljenim bratom v Kandijo. Upanje je, da bo mlado telo premagalo zahrbtni strup in okrevalo. Letos so se prav zgodaj in v neverjetno velikem številu prikazale strupene kače, zato je pazljivost zelo pripravljiva.

Novo mesto

Osebnost. Šef železniske postaje v Mirni peči g. Vinko Jug je premeščen na železniško postajo v Novo mesto.

Občni zbor podružnice SPD je v sredo 20. t. m. ob osmih zvečer v Sokolskem domu. Prav škoda, da je ravno ob času, ko bo v mestni posvečevalnici ustanovni občni zbor protituberkulozne lige, kar smo že pred dnevi poročali. Umestno bi bilo občni zbor preložiti.

Na morje! Ponovno opozarja tukašnji Mestni odbor Jadranske Straže na krasni izlet, ki ga priredi Ljubljanski Oblastni odbor Jadranske Straže na naš divni Jadran o binokostnih praznikih od 23. do 27. maja. Še je nekaj praznih mest. Izrabite priliko za borih 850 Din. Pa nujno!

Nesreče. Miha Andrešičen, cirkularist na neki graščinski žagi si je ob krožni žagi zlomil desno roko. Janez Somrak, drvar neke druge graščine se je pri podiranju dreves v gozdu vsekal v koleno desne noge. — Anton Majcen, rudar v Krmelju je med delom padel ter si močno poškodoval desno koleno. Vsi trije so v oskrbi Usmiljenih bratov.

Prenos po radiu. Sinočnji Dvořakov koncert Glasbene Matice, Sokolskega orkestra in dijaškega pevskega zbora je iz Sokolskega doma prenašala Ljubljanska radio-postaja.

Jezik zakrivil nesrečo. V Smolenji vasi je bilo. Rolihov Lojzek, šolarček, je sedel pred skednjom in poživigaval, pa je prignal mimo živino sosedov fant. Lojzek, ne bodi nemaren, mu je pomolil jezik pod nos, oni pa je zgrabil kamen, in že se je Lojzek držal za glavo in tulil na vse grlo. Nesrečni kamen mu je prebil kožo na levem temenu, da so mu jo morali v bolnici speti skupaj. Mladost je pač norost.

Radio-predavanje. Tukašnji učitelj g. Viktor Pirnat je snoči za to sezijo končal z radio-predavanji. Predaval je skupno osemnajstkrat o dolini gradov in šestkrat o Dalmaciji. Jeseni nadaljuje.

Trbovlje

Izlet Sokola k Sv. Katarini. Tukašnje Sokolsko društvo priredi jutri ob 13. uri izlet članstva in naraščaja k Sv. Katarini, kjer pripravlja kmetsko prebivalstvo Sokolom lep sprejem. To bo prvi sokolski izlet v to kmetsko naselje, kjer se bo vršil večji javni nastop vseh oddelkov. Tudi pri nas se sokolska ideja močno širi in učvršča v vseh slojih naroda.

Onemoglega goloba-pismošo je te dni našel tukašnji rudniški zdravnik g. dr. Tone Cizelj in ga izročil tukašnji žandarmeriji, ki ga je oddala vojaški oblasti v Ljubljano. Golob-pismoša je najbrže priletel iz Italije.

Kozaške dirke. V Trbovlje je dospela skupina kavkaških kozakov, ki je priredila na praznik popoldne na sipini Limberk svoje vratolome jahaške produkcije.

Pikovant, ki je bil v nedeljo 3. t. m. z velikim uspehom odigran na odru Narodno strokovne zveze, bo v nedeljo 17. maja ob 17. uri ponovno nastopil na kulturno-prosvetnem odru v dvorni ge. Forte.

Nesreča nikdar ne počiva. Včeraj popoldne okrog 15. ure si je pri nesrečnem padcu zlomila nogo nad gležnjem tukašnja posestnica in gostilničarka ga. Božič Marija. Prvo pomoč ji je nudil tukašnji rudniški zdravnik g. dr. Tone Cizelj.

Šoštanj

Maševanje radi kulka. Ker je šolski upravitelj v Zavodnem Franc Tvrdy 4. maja pred cerkvijo po maši prečital oblastveni odlok o kuluku in listo kulukarjev, so iz maševanja in opogumnjeni po obilni pijači delavec Škroba Josip, Rogelšek Karel in Praprotnik Ivan vrgli ponoči v učiteljevo prtilično spalnico skozi zaprto okno dva skoro pol kilograma težka kamna, ki sta razbila 4 šipe in od katerih je eden priletel v omarico, drugi pa na odedo. Upravitelj je napadalec pognal v beg z revolverjskim strelji, nato pa z družinico, ženo in enoletnim sinčkom, zbežal na podstrežje, kjer so ostali do jutra. Fantje se izgovarjajo s pijanostjo in valjajo krivdo drug na drugega; očividno pa so bili od kakega zaslepljenca k neutemeljenemu napadu nabujakani.

Kamniške novice

S spremembe voznega reda na Kamniški železnici smo prav zadovoljni, saj je bilo s tem končno ustrezno dolgoletnim željam potnikov, zlasti onim, ki se vozijo vsak dan z vlakom. Predvsem radi zamenjave opoldanskih vlakov. Potniški vlak, ki je prej vozil ob 2.10 iz Ljubljane, vozi sedaj ob 1.05, mešani vlak pa ob 2.10. Te spremembe so zlasti veselji dijaki, katerim je vožnja skrajšana za 20 minut. Pa saj drugega tudi ni kazalo kakor zamenjati oba vlaka, ker je bil mešanec vedno nabito poln dijaštva in potnikov, potniški vlak pa je odhajal prazen. Večerni turistiški vlak odhaja sedaj pol ure pozneje iz Kamnika in sicer ob 20.33. Tudi ta sprememba je bila na mestu. Opoldanski vlak pa vozi sedaj nekoliko preje iz Kamnika, dočim bi Kamniški radi, da bi vozil pozneje. Potnikom, ki se vozijo v Ljubljano po opravkih, bi bilo najbolj ustrezno, ako bi odhajal iz Kamnika ob pol 1. Sedaj pridejo v Ljubljano ob tričetrt na eno — do dveh so trgovine zaprte in so prisiljeni ali postavati po ulicah ali pa iti v kavarno. Večina se jih zato rajši vozi z avtobusom, ki je postal že hud konkurent železnici.

Nova planinska postojanka pri Sv. Primožu nad Kamnikom. Kamniška podružnica Slovenskega planinskega društva bo v najkrajšem času adaptirala zgornje prostore stare mežnarje pri Sv. Primožu v malo planinsko zavetišče. Zgrajeno bo 3 sobe, in sicer eno za jedilnico, dve pa za spalnice, moško in žensko. Vsaka spalnica bo zavzemala 5 krat 5 metrov in bo v njej 5 postelj. Sobe bodo okusno preurejene, vendar pa se jim bo pustil oni domači značaj, ki bo v skladu s starinsko kmetiško hišo. Ohranil se bo tudi stari lesen strop, na katerem še razberemo letnico 1760, ko je bil zgrajen iz okusno izrezljanih desk. Turisti, ki prihajajo z večernim vlakom, bodo na potu na Veliko planino našli tu udobno zavetje, drugo jutro pa bodo lahko nadaljevali pot.

Lovski blagor. Odvetnik g. dr. Franc Trampuž iz Kamnika je v četrtki ustrelil na Krvavcu krasnega ruševca. Čestitamo!

Plazovi so pokončali letos v Kamniških planinah mnogo gamsov. Dosedaj so jih lovci našli 49. Z njimi se masti medved, ki se še vedno potika po Mokrici.

Št. Jurij ob južni železnici

Nesreča motociklista. V četrtek 14. t. m. proti večeru se je v Vrbenem pri Sv. Juriju ob juž. žel. zgodila nesreča, katere žrtev je postal šofer pri g. Wagnerju v Šmarju pri Jelšah g. Milko Bašič, doma iz Vrbnega. Njegov brat se je pripeljal domov z motornim kolesom. Popoldne ga je vzel Milko, ki je tudi prišel domov, in se odpeljal v Sv. Jurij. Ko se je proti večeru vračal domov, je malo pred domačo hišo hotel pritrčiti zračno sesaljo, ki je bila slabo pritrjena, pri tem pa mu je volan, katerega je držal samo z eno roko, kamenje, ki je bilo na cesti, zbilo iz roke in je vozač tako nesrečno padel, da si je zlomil ključnico in se potolkel na glavi. Ponesrečenec je nudil prvo pomoč tukašnji okrožni zdravnik, nato pa je bil takoj odpredljen v celjsko javno bolnico. Motorno kolo ni utrpelo nobenih poškodb.

Litija

Tatvina. V petek 16. t. m. je dvignil g. Franc Dobravec, dimnikarski mojster v Litiji, 3925 dinarjev na pošti v Litiji, nakar se je odpeljal z večjo družbo na Vače. Po vrnitvi iz Vač se je oglasil še »na Pošči«, pa je naenkrat pri plačevanju opazil, da mu je izginil ves denar. Tatvino je takoj naznanil orožnikom, ki so uvedli preiskavo.

Sokolska tombola. Od danes dalje prodajajo sestre gđe. Olga Bizjak in Franja Kusterle tablice za sokolsko tombolo, ki se vrši dne 7. junija 1931.

Danes ima sokolska deca Litija-Šmartno izlet v Javorje in Felč v. h. Odhod ob 8. zjutraj izpred sokolskega doma v Litiji. V Javorniku na sporedu pogostitev, nastop z deco, igra itd.

S. K. Javornik z Raketa je odigral s S. K. Litijo revanžno tekmo z izidom 5:3 v prid Litije. Sodil je jako dobro g. Pevalok, zato je nemestno od strani publike, da se vmešava v sojenje in s tem moli potek igre.

Nova redukcija. V tovarni Mautner d. d. so nastopile s 15. majem nove redukcije. Reducirali so dve pisarniški moči, 1 nadmojstra, 8 mojstrov in 18 delavcev.

Škofja Loka

Mladinska prireditelj. Podmladek Rdečega križa v Retečah pri Škofji Loki uprizoni danes ob 15. uri v Prosvetnem domu 6-dejansko igro »Dve Marijki«.

Nogometna tekma v četrtek popoldne ni nudila pravega sportnega užitka. SK Kamnik je bil napram SK Sokolu šibkejši in je morda vprav zaradi tega postala igra v drugem polčasu divja. Cela vrsta igračev pri obeh klubih je bilo blesiranih. Zmago so odnesli gostje z rezultatom 2:4. Nogometnemu odboru Sokola svetujemo, da vabi k sodelovanju le sportnike, katerih lepa, fina in vzgladna igra je več ali manj izven dvoma. V nedeljo 17. t. m. ob 16. uri gostuje SK Morava. Vabimo.

Nova trgovina. Znana češka tvornica čevljev Bača je otvorila v Thalerjevi hiši svojo podružnico. Lokal je jako okusno in moderno opremljen ter tudi sicer popolnoma prenovljen.

Dve kratki komediji v gledališču

Ljubljana, 16. maja.

Nocoj se je v dramskem gledališču ob dokaj dobrem posetu vršila prva predstava Schnitzlerjeve groteske v enem dejanju: »Zeleni kakadu« in Tolstega dvodejanka: »On je vsega kriv« v režiji prof. Sesta. Obe delci sta na duhovit način posvečeni reševanju socialnih in življenskih vprašanj in sta ob uspelem tolmačenju skoro vsega dramskega igralskega osebja občinstvo ves čas prav imenito zabavali. Zlasti mogočen vtis je napravil Daneš v ulogi nesrečnega, prevratno modrujočega, pa vendar pred svojo vestjo ne prav svobodnega potepuha. Sploh je večer prav lepo uspel. Fri...

Šah

Še nekaj besed o simultanki Spielmanna

Ljubljana, 16. maja.

Ce primerjamo rezultat Spielmannove simultanke z izidom simultanke dr. Aljehina (Spielmann +18, = 21, -2; dr. Aljehin +26, =7, -2) moramo brez nadaljnje priznati, da stoji svetovni mojster vsaj, kar se tiče simultank za cel razred nad Spielmannom. To vidimo iz dveh razlogov. Prvič iz primerjave procentualnih rezultatov (84.3% proti 69.5%), drugič pa po času, ki sta ga rabila za produkcijo. Spielmann je porabil polni dve uri več. Res je imel 6 nasprotnikov več, toda mnogo partij je bilo danih skoro sredi igre remis in se je simultanka radi tega z ozirom na Spielmannovo tempo predčasno poenostavila. Povprečno je porabil Spielmann za en obhod 12 do 15 minut.

Počasen potek simultanke ilustrira tudi sledeči dogodek. Spielmann je v kraljevem gambitu proti nekemu igralcu žrtvoval konja. — Njegov nasprotnik se je variante le medlo spominjal. Treba pa je bilo točnega odgovora. V zadregi pošlje enega od kibecev domu po maleda Dufresneja (Lehrbuch des Schachspiels) in Spielmann ni prišel niti enkrat okoli, ko je bila knjiga že tu. Partija je šla nato nekaj časa obojestransko strogo po teoriji. Na žalost pa je segala analiza smo do poteze in tako je Spielmann vendar dobil priliko, da uniči igralca v zamotani poziciji.

Pokozala se je pa tudi še druga posledica počasne igre. Proti vsemu pričakovanju se je namreč držala grupa nikjer včlanjenih šahistov najdlje. Vzrok tiči v tem, da so imeli čas najti najboljšje poteze, razen tega so se pa borili z večjo voljo kot člani šahovskih klubov, ki so kar trumoma ponujali Spielmannu remis in to z uspehom.

Na drugi strani pa je imela previdna igra Spielmanna to dobro lastnost, da je bilo odigranih več lepih partij. Eno od njih prinašamo ne sicer v celoti, ampak do odločilne kombinacije.

Angleška igra

Beli Spielmann	Črni: Zore
1. e2—e4	Sg8—f6
2. d2—d4	e7—e6
3. Sb1—c3	h7—b6
4. e2—e4	Lf8—b4
5. e4—e5	Sf6—e4
6. Dd1—c2	d7—d5
7. e5×d6	Se4×d6
8. Sg1—f3	Sd6—f5
9. Le1—c3	0—0
10. Lf1—d3	Tf8—e8
11. 0—0	e7—e6
12. Ta1—d1	Sf5—e7
13. Sf3—e5	Sb8—d7
14. Ld3×h7+	Kg8—f8
15. Se3—e4	Se7—g8
16. e4—e5	Lb4—a5
17. Se4—d6	Te8—e7
18. Sd6×f7!	Te7×f7
19. Se5—g6+!	Kf8—e8
20. Lh7×g8	Tf7—f6

Črni ima kmeta manj, držal je brezupno pozicijo še 8 potez.

Simultanka med Spielmannom in celjskimi šahisti

Celje, 16. maja.

V petek zvečer se je v dvorani hotela »Evropes« ob 25.45 začela simultanka med Spielmannom ter nič manj kot 48 šahisti iz Celja, Šoštanja in Stor. Zanimivo igro je spremljalo mnogo gledalcev. Trajala pa je simultanka do 4. zjutraj. Gg. Diehl Branko, poručnik Jurmič, Mastnak, Novak Josip, inž. Sajovic ter Verčkovnik so igro proti Spielmannu dobili, štiri partije so bile remi, ostalih 38 partij pa je dobil g. Spielmann, ki je na koncu igre izrazil svoje priznanje celjskim šahistom. Včeraj dopoldne se je g. Spielmann odpeljal v Maribor.

Iz kriminalnega predaja

Ljubljana, 16. maja.

Samski delavec Ivan Z. z Galjevice se je splazil okrog 22.30 ure s 6 m dolgim drogrom skozi okno v spalnico svojega očca Ivana Poženela, delavca mestne elektrarne, stanujočega na Galjevič št. 86, udaril ga po levi strani prsnega koša in mu prizadel težjo poškodbo.

Z. stanuje, oz. živi s Poženelom v skupnem gospodinjstvu, vendar v vednem prepiru, ker je vzel brez očmone vednosti na njegov račun oblek za 1229 Din, ki bi jih moral sedaj Poženel plačati za Z.

Samskemu delavcu Francu Prelovcu iz Most je bil ukraden iz nezaklenjene spalnice v Društveni ulici 32 iz nezaklenjene košare bankovec za 100 Din.

Mehaniku v tovarni otroških vozičkov »Pelikan« v Lepodvorski ulici 3 Albinu Čebeli je bila med delom ukradena iz suknjica, ki ga je imel obošenevga v omarici, listnica s 790 Din.

Briyskenju mojstru Ivanu Koscu, stanujočemu Za Bežigradom št. 16, je bila ob 0.15 uri ukradena v Selenburgovi ulici pred bufetom »Riox« iz žepa tovarniška srebrna ura z zlato verižico, vredna 700 Din.